

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ..... ๘๕๐๕
วันที่..... ๗๓ ส.ค. ๒๕๖๐
เวลา..... ๑๐.๕๓ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๗๕๐๔

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๖๖ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานนิติกร
รับที่ ๒๕๔/๖๐ ส.ค.๒๕๖๐
เวลา ๑๑.๑๓ น. น.ร.
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๒๒/๒๕๖๐
วันที่ ๒๓ / ส.ค. / ๒๕๖๐
เวลา ๑๑.๓๓ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๔ (อมราลักษณ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ

เหตุผล

โดยที่รัฐวิสาหกิจเป็นกลไกของรัฐในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการลงทุนของประเทศ รวมถึงเป็นผู้ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ดังนั้น ภาครัฐจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้เหมาะสมกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และสอดคล้องกับมาตรการที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลซึ่งครอบคลุมถึงการกำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้กำหนดนโยบาย ผู้กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ ผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจ และรัฐวิสาหกิจ ให้ชัดเจน ตลอดจนให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเพื่อเป็นช่องทางในการส่งผ่านนโยบายของภาครัฐไปยังรัฐวิสาหกิจให้มีความชัดเจนและโปร่งใส รวมทั้งให้มีการเปิดเผยข้อมูล การประเมินผลการดำเนินงาน และการกำหนดกระบวนการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพและความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ อันนำไปสู่สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดทำบริการสาธารณะที่มีคุณภาพให้แก่ประชาชนและขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และสมควรจัดตั้งบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติทำหน้าที่ในฐานะผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทแทนกระทรวงการคลัง เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้มีความพร้อมในการแข่งขันเชิงพาณิชย์และสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยคงความเป็นรัฐวิสาหกิจไว้ ตลอดจนในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจจำเป็นต้องดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการในระดับนโยบาย การบริหารจัดการ และการกลั่นกรองผู้มีความเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้การกำหนดทิศทางการพัฒนารัฐวิสาหกิจเป็นไปโดยสอดคล้องกันและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการกิจของรัฐวิสาหกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหาร
รัฐวิสาหกิจ

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการพัฒนาการกำกับดูแล
และบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด
และรัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัท
“รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด” หมายความว่า
(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล
กิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ
(๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กระทรวงการคลังมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่า
ร้อยละห้าสิบ

“รัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด
ที่บรรษัทมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

“บรรษัท” หมายความว่า บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

“คณะกรรมการบรรษัท” หมายความว่า คณะกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

“ประธานกรรมการบรรษัท” หมายความว่า ประธานกรรมการบรรษัทวิสาหกิจ

แห่งชาติ

“กรรมการผู้อำนวยการใหญ่” หมายความว่า กรรมการผู้อำนวยการใหญ่บริษัท
วิสาหกิจแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบาย
รัฐวิสาหกิจ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

นโยบายและการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการกำกับดูแล
และบริหารรัฐวิสาหกิจ โดยมีแนวทางดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจทำหน้าที่กำหนดเป้าหมาย นโยบาย
และทิศทางในการพัฒนารัฐวิสาหกิจในภาพรวมทั้งระบบให้เป็นไปโดยสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์
รัฐวิสาหกิจ

(๒) ส่งเสริมให้รัฐวิสาหกิจดำเนินกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส สอดคล้องกับ
หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และมีการประเมินผลการดำเนินกิจการอย่างต่อเนื่อง

(๓) ให้มีกลไกสนับสนุนให้การคัดเลือกและการปฏิบัติงานของกรรมการรัฐวิสาหกิจ
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) ให้มีบริษัทเป็นหน่วยงานกำกับดูแลการบริหารรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจำกัด
หรือบริษัทมหาชนจำกัด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบกิจการของรัฐวิสาหกิจดังกล่าว

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เรียกโดยย่อว่า “คนร.”
ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายคนหนึ่ง เป็นรองประธาน
กรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
รัฐมนตรีอื่นซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสองคน ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการ
กฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนัก
งบประมาณ และประธานกรรมการบริษัท

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนห้าคน

ให้ผู้อำนวยความสะดวกเป็นกรรมการและเลขานุการ และข้าราชการในสำนักงาน
ซึ่งผู้อำนวยความสะดวกแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการจำนวนไม่เกินสองคน

มาตรา ๗ ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการบริษัท ให้ คนร. ประกอบด้วยกรรมการ
ทั้งหมดเท่าที่เหลืออยู่ และให้ คนร. ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์อันเป็นประโยชน์ต่อการกำกับดูแล

และบริหารรัฐวิสาหกิจ

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะมีการรอการลงโทษหรือไม่ก็ตาม
เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน
เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๖) เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่
ของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหาร
ท้องถิ่น

(๗) เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
ของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๘) เป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงานของรัฐวิสาหกิจหรือบริษัท

(๙) เป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงานของนิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจหรือบริษัท
ถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละสิบห้าขึ้นไป

มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่ง
คราวละสี่ปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ
และยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) แทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ถือว่า คนร.
ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่เหลืออยู่ และให้ คนร. ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

เมื่อตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) ว่างลงก่อนครบวาระ
ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) ภายในเก้าสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔)
แทนก็ได้ และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการ
ซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม มาตรา ๖ (๔) ขึ้นใหม่ภายในเก้าสิบวัน หากยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับ แต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๖ (๔) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออกตามข้อเสนอแนะของ ค.นร. เนื่องจากทุจริตต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในหน้าที่อย่างร้ายแรง โดยต้องแสดงผลในการให้ออก อย่างชัดเจน

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๘

มาตรา ๑๑ ให้ ค.นร. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
- (๒) เสนอแนะและให้คำปรึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนบรรษัท และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนา หรือแก้ไขปัญหาของรัฐวิสาหกิจ
- (๓) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการกำกับดูแลให้หน่วยงานของรัฐ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ
- (๔) กำหนดสัดส่วนการถือหุ้นของกระทรวงการคลังหรือบรรษัทในรัฐวิสาหกิจที่เป็น บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี
- (๕) กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวง . เจ้าสังกัด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี
- (๖) ให้ความเห็นชอบการโอนหุ้นของรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด ที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดให้แก่บรรษัท
- (๗) ให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินลงทุนประจำปีของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัท และกำหนดหลักเกณฑ์การอนุมัติโครงการลงทุน งบลงทุนประจำปี และการรายงานการเบิกจ่าย งบลงทุนประจำปีของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัท
- (๘) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในการควบหรือยุบเลิกรัฐวิสาหกิจ และการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนในหุ้นที่บรรษัทถือครองจนพ้นสภาพความเป็นรัฐวิสาหกิจหรือทำให้เป็น รัฐวิสาหกิจ
- (๙) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการและจัดสรรเงินชดเชย หรือเงินอุดหนุนให้แก่รัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลภายใต้แผนยุทธศาสตร์ รัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๒๘

(๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจและบริษัท ตามมาตรา ๒๙

(๑๑) กำหนดแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวง เจ้าสังกัดตามมาตรา ๓๔ และกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการที่ดีในบริษัทตามมาตรา ๔๘

(๑๒) แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๓๕ และคณะกรรมการบริษัทตามมาตรา ๕๒

(๑๓) กำกับดูแลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจและบริษัท และจัดทำรายงาน ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

(๑๔) มอบหมายให้บริษัทให้คำปรึกษาแก่กระทรวงเจ้าสังกัดในการกำกับดูแล รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด

(๑๕) เสนอแนะให้มีการตราหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ ที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจต่อคณะรัฐมนตรี

(๑๖) ออกประกาศเพื่อกำหนดแนวทางหรือหลักเกณฑ์ ตลอดจนวินิจฉัยปัญหา เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ ค.นร. หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ การประชุม ค.นร. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ค.นร. ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการ ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้เลื่อนการประชุม

ในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่ ค.นร. พิจารณา ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นแจ้งให้ที่ประชุมทราบและให้ที่ประชุมพิจารณาว่า กรรมการผู้นั้นสมควรจะอยู่ในที่ประชุมหรือมีมติในการประชุมเรื่องนั้นได้หรือไม่

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการ ลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๓ ค.นร. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการ ใดๆอย่างหนึ่งตามที่ ค.นร. มอบหมาย

การประชุมคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ต้องมีอนุกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะอนุกรรมการ ถ้าประธานอนุกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจ ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้อนุกรรมการที่มาประชุมเลือกอนุกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก อนุกรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๔ ให้กรรมการใน ค.ร. และอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๓ ได้รับค่าตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ต้องมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาและคัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตั้งกล่าว ประกอบด้วย

(๑) บุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงพลังงาน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ หรือผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวนห้าคน

(๒) บุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือประธานสมาคมธนาคารไทย จำนวนสองคน กรรมการคัดเลือกตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นข้าราชการประจำ ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียที่ขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ในขณะที่ได้รับการแต่งตั้งและในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่

ให้คณะกรรมการคัดเลือกตามวรรคหนึ่งพิจารณาเลือกกรรมการคนหนึ่ง เป็นประธานกรรมการคัดเลือก

ให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการคัดเลือก

ให้กรรมการคัดเลือกได้รับค่าตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนด และให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักงาน

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการคัดเลือกออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณา คัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีให้แล้วเสร็จ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแต่งตั้ง โดยระเบียบดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้ผู้เข้ารับการคัดเลือกแสดงข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ระเบียบตามวรรคหนึ่ง ให้เปิดเผยต่อสาธารณชน และให้มีผลใช้บังคับต่อไป แม้คณะกรรมการคัดเลือกที่กำหนดระเบียบดังกล่าวจะพ้นจากตำแหน่งแล้ว

การแก้ไขเพิ่มเติม ยกเลิก หรือปรับปรุงระเบียบตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้ก็แต่โดยคณะกรรมการคัดเลือกที่มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

มาตรา ๑๗ การประชุมคณะกรรมการคัดเลือกต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการคัดเลือก ถ้าประธานกรรมการคัดเลือกไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๘ เมื่อคณะกรรมการคัดเลือกพิจารณาคัดเลือกผู้ที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) แล้ว ให้เสนอรายชื่อต่อรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง

มาตรา ๑๙ เมื่อแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) ที่เสนอตามมาตรา ๑๘ แล้ว ให้คณะกรรมการคัดเลือกทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันถัดจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา ๒๐ ให้สำนักงานมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของ คนร. และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา ตรวจสอบ และวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน สถานะทางการเงิน และภารกิจของรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนติดตามและจัดทำผลการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ รัฐวิสาหกิจของรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะนโยบายการชดเชยต้นทุนการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจที่ต้องให้บริการสาธารณะตามนโยบายของรัฐบาลซึ่งมีผลต่อสถานะทางการเงินของรัฐวิสาหกิจ

(๓) ประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๓๐

(๔) เสนอแนะแนวทางการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดต่อ คนร. เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

(๕) ส่งเสริมการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและประสิทธิภาพในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) กำหนดทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และสมรรถนะหลักของกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดตามมาตรา ๓๗ (๒)

(๗) ให้คำปรึกษา เสนอแนะ และให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการเกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาองค์กรแก่รัฐวิสาหกิจ

(๘) เสนอแนะต่อ คนร. ให้มีการตรา แก้ไข เพิ่มเติม ยกเลิก หรือปรับปรุงกฎหมายระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจให้เหมาะสมและสอดคล้องต่อการพัฒนาประเทศ

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานหรือตามที่คณะรัฐมนตรี หรือ คนร. มอบหมาย

มาตรา ๒๑ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งคำชี้แจง เอกสาร และข้อมูลประกอบการพิจารณาเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ส่วนที่ ๒

แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๒๒ ให้มีแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจซึ่งมีระยะเวลาครั้งละห้าปี เพื่อกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และทิศทางในการพัฒนารัฐวิสาหกิจให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

และแผนพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ โดยอย่างน้อยให้คำนึงถึงหลักวินัยการเงินการคลังของประเทศ การกิจของรัฐวิสาหกิจในบริบทที่เปลี่ยนแปลง และบทบาทหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจที่มีต่อการพัฒนาประเทศ

มาตรา ๒๓ ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๒๒ ให้ ค.นร. กำหนดแนวทางให้กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจและบริษัทเอกชนกรอบนโยบายการพัฒนา และทิศทางการลงทุนของรัฐวิสาหกิจในกำกับ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ค.นร. กำหนด

มาตรา ๒๔ ให้ ค.นร. เสนอแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจที่จัดทำต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ในกรณีที่สภาพการณ์เปลี่ยนแปลงหรือมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ค.นร. อาจพิจารณา ปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจก็ได้ ทั้งนี้ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วให้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อได้มีการประกาศแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และบริษัท ดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจนั้น

มาตรา ๒๕ ให้รัฐวิสาหกิจจัดทำแผนวิสาหกิจที่มีกรอบระยะเวลาห้าปี และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยต้องสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ เสนอต่อสำนักงาน ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานกำหนด

ให้สำนักงานรายงานผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีของรัฐวิสาหกิจ ตามวรรคหนึ่งเสนอต่อ ค.นร.

มาตรา ๒๖ ให้สำนักงานและบริษัทจัดทำผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเสนอต่อ ค.นร. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ค.นร. กำหนด

เมื่อครบกำหนดสามปีนับแต่วันประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ ให้ ค.นร. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย

มาตรา ๒๗ การกำหนดนโยบายต่อรัฐวิสาหกิจเป็นรายกรณีที่ไม่สอดคล้องกับ แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ รัฐวิสาหกิจนั้นจะดำเนินการมิได้ เว้นแต่จะได้มีการแก้ไขหรือปรับปรุง แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจแล้ว

มาตรา ๒๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ เมื่อรัฐวิสาหกิจได้ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ รัฐวิสาหกิจและมีภาระทางการเงินที่รัฐบาลต้องชดเชยหรือให้เงินอุดหนุน ให้รัฐวิสาหกิจนั้นคำนวณ วงเงินที่จะขอชดเชยหรืออุดหนุน กลไกวิธีการชดเชยหรืออุดหนุน ตลอดจนจัดทำบัญชีรองรับไว้ เฉพาะการดำเนินการดังกล่าวแยกจากบัญชีปกติ

การจัดทำบัญชีและวิธีการคำนวณเงินชดเชยหรือเงินอุดหนุน และการเปิดเผยข้อมูล ต่อสาธารณชน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานกำหนด

การกำหนดมาตรการและจัดสรรเงินชดเชยหรือเงินอุดหนุนให้แก่รัฐวิสาหกิจ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

ส่วนที่ ๓

การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจและบริษัท

มาตรา ๒๙ ให้ ค.นร. กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจและบริษัท

หลักเกณฑ์การประเมินผลรัฐวิสาหกิจตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องคำนึงถึงการดำเนินการตามพันธกิจ แผนวิสาหกิจและแผนปฏิบัติการประจำปี หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผล กรรมการรัฐวิสาหกิจ สถานะและเสถียรภาพทางการเงินขององค์กร ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการที่ดี หลักธรรมาภิบาล และการบริหารความเสี่ยง แนวทางการพัฒนาองค์กรให้มีความยั่งยืนในระยะยาว ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ และการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน

หลักเกณฑ์การประเมินผลบริษัทตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วย ผลการดำเนินงานตามแผนงานประจำปีของบริษัท และผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัท โดยให้คำนึงถึงสถานะทางเศรษฐกิจ ปัญหาและสภาพการแข่งขันในรายสาขาธุรกิจ ตลอดจนการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๓๐ ให้สำนักงานมีหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ ค.นร. กำหนดตามมาตรา ๒๙ ทั้งนี้ สำนักงานอาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือมอบหมายหน่วยงานอื่นใดเพื่อดำเนินการก็ได้

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้ ให้กรรมการและอนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา นี้ได้รับค่าตอบแทนตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๓๑ ให้บริษัทมีหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัทให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ ค.นร. กำหนดตามมาตรา ๒๙

มาตรา ๓๒ ให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานของบริษัทให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ ค.นร. กำหนดตามมาตรา ๒๙ ทั้งนี้ กระทรวงการคลังอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการก็ได้

ให้กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา นี้ได้รับค่าตอบแทนตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๓๓ ให้สำนักงาน บริษัท และกระทรวงการคลังรายงานผลการประเมินตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ ต่อ ค.นร.

ส่วนที่ ๔
การกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๓๔ ให้ คณร. ประกาศกำหนดแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด เพื่อให้รัฐวิสาหกิจดำเนินงานด้วยความรับผิดชอบ โปร่งใส และบรรลุลวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง โดยประกาศดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้รัฐวิสาหกิจ กรรมการ ผู้บริหาร และบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต โดยปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติที่ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจนั้น

มาตรา ๓๕ เพื่อประโยชน์ในการคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่ง ให้ คณร. แต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจ” ประกอบด้วย

(๑) บุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงการคลังหรือรองปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหรือรองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยหรือรองผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือรองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือบุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ จำนวนสามคน เป็นกรรมการ

(๒) บุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารจัดการ ด้านธรรมาภิบาล หรือด้านการวางแผนกลยุทธ์ที่มาจากภาคเอกชน จำนวนสามคน เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ คณร. แต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ

มาตรา ๓๖ กรรมการตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ การดำรงตำแหน่งและการแต่งตั้งกรรมการแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระตามมาตรา ๙ การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๐ และการประชุมของคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับกับกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจโดยอนุโลม

กรรมการตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด และให้เปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย

(๒) ดำเนินการคัดเลือกบุคคลจากรายชื่อตามมาตรา ๓๘ หรือมาตรา ๓๙ แล้วแต่กรณี ที่มีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และสอดคล้องกับสมรรถนะหลักของกรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดแต่ละแห่งตามที่สำนักงานกำหนด เสนอต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้ง

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ต้องมีการแต่งตั้งกรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดที่มีใช้กรมการโดยตำแหน่ง ให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเท่าที่มีอยู่ ดำเนินการสรรหาบุคคลเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนตำแหน่งกรมการรัฐวิสาหกิจที่จะต้องแต่งตั้ง เสนอต่อคณะกรรมการกลั่นกรองกรมการรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดทั้งคณะ ให้คณะกรรมการกลั่นกรองกรมการรัฐวิสาหกิจเป็นผู้สรรหาบุคคลเพื่อคัดเลือกตามจำนวนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๘ และดำเนินการต่อไป

มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการกลั่นกรองกรมการรัฐวิสาหกิจพิจารณาเสนอรายชื่อบุคคลที่สมควรจะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด จำนวนไม่เกินสองเท่าของตำแหน่งกรรมการที่ว่างลงต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งเพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา ๔๑ ให้กรรมการกลั่นกรองกรมการรัฐวิสาหกิจได้รับคำตอบแทนตามที่ ค.นร. กำหนด

มาตรา ๔๒ ให้รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดจัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปีตามหลักเกณฑ์ที่ ค.นร. กำหนด และนำเสนอให้แก่สำนักงาน พร้อมกับงบการเงินประจำปีและรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี ในการรายงานการดำเนินงานประจำปีตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดเปิดเผยสาระสำคัญของรายงานต่อสาธารณชนด้วย

มาตรา ๔๓ บริษัทในฐานะผู้ถือหุ้นมีหน้าที่กำกับดูแลให้รัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัทมีแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี

แนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามวรรคหนึ่งต้องคำนึงถึงมาตรฐานที่ใช้กับบริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ ค.นร. กำหนดตามมาตรา ๓๔ โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) แผนการบริหารและพัฒนากิจการ และการปฏิบัติตามแผนดังกล่าว รวมทั้งกำหนดเป้าหมายของกิจการ และการประเมินผลการดำเนินงานของกิจการ เพื่อให้สามารถสร้างมูลค่าแก่กิจการได้อย่างยั่งยืน

(๒) การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในอย่างเพียงพอและเหมาะสม

(๓) การเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และโปร่งใส

(๔) การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการ โดยอย่างน้อยต้องคำนึงถึงทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และสมรรถนะหลักของกรรมการ กระบวนการสรรหากรรมการที่โปร่งใส และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย

(๕) การกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ

(๖) การกำหนดนโยบายการกำกับดูแลบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่รัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัทแต่ละแห่งถือหุ้น

(๗) การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจและภารกิจของรัฐวิสาหกิจ ในกำกับของบรรษัทแต่ละแห่ง

หมวด ๒

บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑

การจัดตั้งบรรษัท

มาตรา ๔๔ ให้จัดตั้ง “บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ” ขึ้นเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ เพื่อถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัทและกำกับดูแลการประกอบกิจการของรัฐวิสาหกิจ ในฐานะผู้ถือหุ้น ให้เกิดผลตอบแทนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ รวมทั้งลงทุนและบริหารทรัพย์สินของบรรษัท

มาตรา ๔๕ ให้บรรษัทเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๔๖ ให้บรรษัทมีอำนาจกระทำการกิจการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๔๔ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) ถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินและหลักทรัพย์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ
- (๒) ก่อตั้งสิทธิหรือกระทำนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร
- (๓) ค้ำประกันหรือรับรอง รับอาวัล หรือสอดเข้าแก้หน้าในตั๋วเงิน
- (๔) กู้หรือยืมเงินในหรือนอกราชอาณาจักรเพื่อกิจการของบรรษัท

การดำเนินการตาม (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่ ค.นร. กำหนด

มาตรา ๔๗ ให้บรรษัทมีทุนหนึ่งพันล้านบาท แบ่งเป็นหนึ่งร้อยล้านบาท มีมูลค่าหุ้นละสิบบาท

บรรษัทอาจเพิ่มทุนหรือลดทุนได้โดยเสนอกระทรวงการคลังเพื่อเสนอต่อ ค.นร. ให้ความเห็นชอบ และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบรรษัท

หุ้นทุกหุ้นของบรรษัทต้องใช้เงินครั้งเดียวเต็มมูลค่าและโอนเปลี่ยนมือมิได้

มาตรา ๔๘ ให้บริษัทประกาศกำหนดแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี
ในบริษัท เพื่อให้บริษัทดำเนินงานด้วยความรับผิดชอบ โปร่งใส และบรรลุดุผลประสงค์
ในการจัดตั้งบริษัทตามหลักเกณฑ์ที่ ค.นร. กำหนด

ส่วนที่ ๒

การโอนหุ้นของรัฐวิสาหกิจให้แก่บริษัท

มาตรา ๔๙ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
ให้ ค.นร. พิจารณาสั่งการให้กระทรวงการคลังโอนหุ้นที่กระทรวงการคลังถืออยู่ในรัฐวิสาหกิจ
ตามบัญชีรายชื่อท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้แก่บริษัท

การโอนหุ้นของรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด
ที่กระทรวงการคลังมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ ให้แก่บริษัทนอกจากที่กำหนดไว้ใน
วรรคหนึ่ง ให้กระทำได้โดยความเห็นชอบของ ค.นร.

มาตรา ๕๐ ในการรับโอนหุ้นของรัฐวิสาหกิจจากกระทรวงการคลังตามมาตรา ๔๙
ให้บริษัทออกหุ้นของบริษัทในราคาตามมูลค่าหุ้นให้แก่กระทรวงการคลังเท่ากับมูลค่าหุ้นทั้งหมด
ของรัฐวิสาหกิจที่รับโอนมา

การคำนวณมูลค่าหุ้นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับรัฐวิสาหกิจที่มีหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
ให้ใช้ราคาเฉลี่ยประจำวันของหุ้นที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์เฉลี่ยย้อนหลังหกสิบวันทำการ
ก่อนวันที่จะทำการโอน

(๒) สำหรับรัฐวิสาหกิจนอกจาก (๑) ให้ใช้ราคาตามมูลค่าทางบัญชีตามงบการเงิน
ประจำงวดปีบัญชีที่สิ้นสุดก่อนวันที่จะทำการโอนที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้ว

มูลค่าหุ้นทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจที่คำนวณได้ตามมาตรานี้ ถ้ามีเศษของสิบบาทให้ปัดทิ้ง

มาตรา ๕๑ ให้รัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังได้โอนหุ้นให้แก่บริษัทตาม
พระราชบัญญัตินี้เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และให้นำกฎหมาย
ว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับพนักงาน
รัฐวิสาหกิจมาใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจนั้น トラบเท่าที่บริษัทยังคงถือหุ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบ
ของจำนวนหุ้นทั้งหมดในรัฐวิสาหกิจนั้น

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการบริษัท

มาตรา ๕๒ ให้ ค.นร. แต่งตั้งคณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ
ที่ได้จากการสรรหาจำนวนเก้าคนเป็นกรรมการ และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่เป็นกรรมการ
และเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่ดำเนินกิจการของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์

และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติของ ค.นร. ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัท

ให้ ค.นร. แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานกรรมการบริษัท และรองประธานกรรมการบริษัท

ในกรณีที่ประธานกรรมการบริษัทไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือตำแหน่งประธานกรรมการบริษัทว่างลงและยังมิได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการบริษัท ให้รองประธานกรรมการบริษัทปฏิบัติหน้าที่แทน และในกรณีที่ไม่มีรองประธานกรรมการบริษัท ให้ประธาน ค.นร. แต่งตั้งกรรมการบริษัทคนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการบริษัท

ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการบริษัทมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับประธานกรรมการบริษัท

มาตรา ๕๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะมีการรอกการลงโทษหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
- (๖) เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๗) เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
- (๘) เป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ ในนิติบุคคลที่บริษัท ถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละยี่สิบห้าขึ้นไปหรือมีอำนาจควบคุมกิจการ เว้นแต่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้บริหาร หรือดำเนินกิจการใดในนิติบุคคลดังกล่าว

มาตรา ๕๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละหกปี

ในวาระเริ่มแรก เมื่อครบกำหนดสองปี ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ พ้นจากตำแหน่งเป็นจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดโดยวิธีจับสลาก และเมื่อครบกำหนดสี่ปี ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในจำนวนที่เหลือจากการจับสลากเมื่อครบกำหนดสองปีพ้นจากตำแหน่ง เป็นจำนวนหนึ่งในสองของจำนวนดังกล่าวโดยวิธีจับสลาก และให้ถือว่า การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิโดยวิธีจับสลากเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๓ ขึ้นใหม่ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๓ ขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๓ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๓ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับ แต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ พ้นจากตำแหน่ง ก่อนครบวาระและยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้คณะกรรมการบริษัทเท่าที่เหลืออยู่ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้จนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการ แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ภายในเก้าสิบวัน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง ให้มีวาระ การดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๕๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๕๒ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) อายุครบเจ็ดสิบปี
- (๔) คนร. ให้ออก เนื่องจากทุจริตต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในหน้าที่อย่างร้ายแรง หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของการเป็นกรรมการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องแสดงเหตุผลในการให้ออกอย่างชัดแจ้ง
- (๕) มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๕๓

มาตรา ๕๗ ให้คณะกรรมการบริษัทกำกับดูแลการบริหารงานของบริษัท โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับ มุ่งเน้นผลงานและประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๔๔ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานของบริษัท
- (๒) อนุมัติกรอบการลงทุน งบประมาณ ปรมาณการทางการเงินของบริษัท และงบประมาณประจำปีของบริษัท
- (๓) อนุมัติกรอบการโอน รับโอน ซื้อ หรือจำหน่ายหุ้นของรัฐวิสาหกิจในกำกับ ของบริษัทหรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดอื่น
- (๔) กำกับดูแลให้บริษัทใช้สิทธิในฐานะผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจในกำกับ ของบริษัทหรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดอื่น ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- (๕) กำหนดสมรรถนะหลักและคุณลักษณะของกรรมการบริษัท
- (๖) ให้คำปรึกษาแก่กระทรวงเจ้าสังกัดในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจในกำกับ ของกระทรวงเจ้าสังกัดตามที่ได้รับมอบหมายจาก คนร.
- (๗) จ้างและแต่งตั้ง และเลิกสัญญาจ้างกรรมการผู้อำนวยการใหญ่

(๘) กำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของพนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนกำหนดและปรับปรุงขอบเขตสภาพการจ้าง

(๙) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารจัดการทรัพย์สิน การควบคุมภายใน การตรวจสอบกิจการภายในของบริษัท หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินกิจการของบริษัท

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ บริษัทหรือตามที่ ค.นร. มอบหมาย

มาตรา ๕๘ ให้กรรมการบริษัทปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต เช่นเดียวกับกรรมการของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วย หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

มาตรา ๕๙ การประชุมคณะกรรมการบริษัท ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท ถ้าประธานกรรมการบริษัทไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการบริษัทเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธาน กรรมการบริษัทและรองประธานกรรมการบริษัทไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการบริษัทคนหนึ่ง ให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๖๐ ให้คณะกรรมการบริษัทที่มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการ ที่แต่งตั้งขึ้นตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๖๑ ให้กรรมการบริษัทได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่น ตามที่ ค.นร. กำหนด

ให้อนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๖๐ ได้รับค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการ บริษัทกำหนด

ให้บริษัทเปิดเผยการจ่ายค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่นของกรรมการบริษัท และผู้บริหารระดับสูงของบริษัทต่อสาธารณชน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ค.นร. กำหนด

มาตรา ๖๒ ให้กรรมการบริษัทเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๖๓ ในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ ให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเจ็ดคน ซึ่งประธาน ค.นร. แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงพลังงาน เลขธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย หรือเลขธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และให้ผู้อำนวยการเป็นเลขานุการ

กรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่เป็นข้าราชการประจำ ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียที่ขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ในขณะที่ได้รับการแต่งตั้งและในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่

ให้คณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งพิจารณาเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา

มาตรา ๖๔ ในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ ให้คณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัทให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ใช้กับบริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

(๒) ดำเนินการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิที่มีสมรรถนะหลักและคุณลักษณะของกรรมการบริษัทให้สอดคล้องกับมาตรา ๕๗ (๕) รวมทั้งความจำเป็นและความเหมาะสมต่อการดำเนินภารกิจของบริษัท

(๓) จัดให้มีกระบวนการสรรหากรรมการที่โปร่งใส เปิดกว้าง และคำนึงถึงหลักธรรมาภิบาลที่ดี

(๔) เปิดเผยหลักเกณฑ์ วิธีการ และกระบวนการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิต่อสาธารณชน

มาตรา ๖๕ ให้คณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและคัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ จำนวนสองเท่าของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่จะแต่งตั้ง เพื่อเสนอ ค.นร. พิจารณา

มาตรา ๖๖ ให้คณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งเมื่อได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ เสร็จสิ้นตามที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อดำเนินการสรรหาในครั้งนั้น

มาตรา ๖๗ การประชุมของคณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๖๘ ให้กรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิได้รับคำตอบแทนตามที่ประธาน คณร. กำหนด และให้ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัท

ส่วนที่ ๔
กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

มาตรา ๖๙ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของบริษัท

(๒) สามารถทำงานให้แก่บริษัทได้เต็มเวลา

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะมีการรอกการลงโทษหรือไม่ก็ตาม

เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๖) เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๗) เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๘) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงาน เพราะทุจริตต่อหน้าที่

(๙) เป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการจัดการในนิติบุคคลอื่น

เว้นแต่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายหรือเห็นชอบให้เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ นิติบุคคลที่รัฐวิสาหกิจถือหุ้น หรือนิติบุคคลที่เป็นผู้ร่วมลงทุนกับบริษัท หรือเป็นการดำรงตำแหน่งกรรมการ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

(๑๐) เป็นผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัท นิติบุคคลที่บริษัท หรือรัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัทถือหุ้นเกินกว่าร้อยละยี่สิบห้าหรือมีอำนาจควบคุมกิจการ นิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ร่วมลงทุนกับบริษัท หรือนิติบุคคลซึ่งโดยสภาพของประโยชน์ของธุรกิจ ของนิติบุคคลนั้นอาจขัดหรือแย้งกับผลประโยชน์ของบริษัท เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ ในการลงทุนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

มาตรา ๗๐ ในการจ้างและแต่งตั้งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ให้คณะกรรมการ บริษัทมีหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และมีอายุไม่เกินหกสิบสามปีในวันยื่นใบสมัคร โดยเปิดเผยหลักเกณฑ์และกระบวนการได้มาซึ่งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ต่อสาธารณชน

การจ้างกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกินสี่ปีนับแต่วันที่สัญญาจ้างมีผลใช้บังคับ

ในการทำสัญญาจ้าง ให้ประธานกรรมการบริษัทหรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทเป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง และให้การจ้างตามสัญญาดังกล่าวไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

สัญญาจ้างตามวรรคสาม อย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง เงื่อนไขการทำงาน การพ้นจากตำแหน่ง เงื่อนไขการเลิกสัญญาจ้าง การประเมินผลการทำงาน และค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นของกรรมการผู้อำนวยการใหญ่

การกำหนดค่าจ้างหรือผลประโยชน์อื่นใดที่กรรมการผู้อำนวยการใหญ่จะได้รับ รวมทั้งเงื่อนไขการจ้างกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

ในกรณีที่คณะกรรมการบริษัทเห็นสมควรจ้างกรรมการผู้อำนวยการใหญ่คนเดิมต่อหลังจากครบกำหนดเวลาตามสัญญาจ้างเพราะเห็นว่ากรรมการผู้อำนวยการใหญ่คนเดิมมีผลการทำงานดีมีประสิทธิภาพและการจ้างกรรมการผู้อำนวยการใหญ่คนเดิมจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่บริษัท ให้คณะกรรมการบริษัทดำเนินการต่อไปได้ โดยไม่ต้องดำเนินการสรรหาตามวรรคหนึ่ง แต่จะจ้างเกินสองคราวติดต่อกันไม่ได้

มาตรา ๗๑ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) อายุครบหกสิบห้าปี

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๖๘

(๕) สัญญาจ้างสิ้นสุดลงหรือมีการเลิกสัญญาจ้าง

มาตรา ๗๒ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินกิจการของบริษัทให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของบริษัท ตลอดจนบริหารงานตามนโยบายและทิศทางการดำเนินงานของบริษัท ระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

ให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของบริษัท และมีอำนาจบรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อนเงินเดือน และลงโทษทางวินัยแก่พนักงานและลูกจ้าง ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

ในกิจการของบริษัทที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่เป็นผู้แทนของบริษัท และเพื่อการนี้ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่จะมอบอำนาจให้บุคคลอื่นเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะอย่างเพื่อกระทำการกิจการอย่างหนึ่งอย่างใดของบริษัทแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

มาตรา ๗๓ ให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต เช่นเดียวกับผู้บริหารของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

มาตรา ๗๔ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ว่างลง ให้ประธานกรรมการบริษัทแต่งตั้งกรรมการบริษัทหรือพนักงานบริษัทคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ทั้งนี้ ให้ผู้รักษาการกรรมการผู้อำนวยการใหญ่มีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับกรรมการผู้อำนวยการใหญ่

มาตรา ๗๕ ให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ส่วนที่ ๕

ประมาณการรายจ่ายและเงินสำรองของบริษัท

มาตรา ๗๖ ให้บริษัทจัดทำงบประมาณประจำปีของบริษัทสำหรับปีถัดไป เป็นการล่วงหน้า และแจ้งให้กระทรวงการคลังทราบ

ให้คณะกรรมการบริษัทอนุมัติประมาณการรายจ่ายประจำปีของบริษัทได้ในวงเงินไม่เกินร้อยละศูนย์จุดศูนย์แปดของมูลค่าสินทรัพย์รวมของบริษัท ณ วันสิ้นไตรมาส ก่อนการจัดเตรียมประมาณการรายจ่าย แต่ไม่เกินหนึ่งพันล้านบาท

กรณีที่บริษัทมีความจำเป็นต้องตั้งประมาณการรายจ่ายในปีใดเกินกว่าวงเงินที่กำหนดตามวรรคสอง ให้บริษัทขอความเห็นชอบต่อ ค.นร. ก่อน

การจัดทำงบประมาณประจำปีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

มาตรา ๗๗ ให้คณะกรรมการบริษัทจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเป็นเงินปันผลและเงินสำรอง ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินสำรองเพื่อเสถียรภาพด้านการเงินของบริษัท
- (๒) เงินสำรองเพื่อการลงทุน
- (๓) เงินสำรองประเภทอื่นตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

ในระหว่างปี เมื่อมีกำไรพอสมควรจากการดำเนินการ คณะกรรมการบริษัทอาจพิจารณาจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นหรือกระทรวงการคลังอาจเรียกให้บริษัทจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลก็ได้

คณะกรรมการบริษัทอาจพิจารณาอนุมัติให้มีการโอนเงินสำรองตาม (๑) (๒) และ (๓) ระวังกันไว้ได้ โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ส่วนที่ ๖

การบัญชีและการรายงาน

มาตรา ๗๘ ให้บริษัทจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมและจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป รวมทั้งให้มีระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน และระบบการตรวจสอบภายใน ที่เพียงพอและเหมาะสมกับกิจการของบริษัท

ให้รอบระยะเวลาบัญชีของบริษัทมีกำหนดหนึ่งปีตามปีปฏิทิน

มาตรา ๗๙ ให้กระทรวงการคลังแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัท

มาตรา ๘๐ ให้บริษัทจัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปี ตามหลักเกณฑ์ที่ ค.นร. กำหนด และนำส่งพร้อมทั้งงบการเงินประจำปีและรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีให้กระทรวงการคลัง และ ค.นร. ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้บริษัทเปิดเผยสาระสำคัญของรายงานการดำเนินงานประจำปีตามวรรคหนึ่งต่อสาธารณชนด้วย

หมวด ๓

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๑ ผู้ใดล่วงรู้ข้อมูลหรือกิจการของบริษัท หรือรัฐวิสาหกิจเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้หรือเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้ที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นข้อมูลหรือกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) การเปิดเผยตามอำนาจหน้าที่
- (๒) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี
- (๓) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) การเปิดเผยข้อมูลหรือกิจการของบริษัทหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งบริษัทหรือรัฐวิสาหกิจดังกล่าวให้ความยินยอมแล้ว

หรือรัฐวิสาหกิจดังกล่าวให้ความยินยอมแล้ว

- (๕) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

หากการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลหรือกิจการตามวรรคหนึ่งเป็นไปเพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองเท่าของประโยชน์ที่ได้รับหรือพึงจะได้รับจากการกระทำความผิดดังกล่าว แต่ทั้งนี้ค่าปรับดังกล่าวต้องไม่ต่ำกว่าห้าแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๒ กรรมการบริษัทหรือกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ผู้ใดไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริตตามมาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๗๓ จนเป็นเหตุให้บริษัทได้รับความเสียหาย หรือทำให้ตนเอง หรือผู้อื่นได้รับประโยชน์จากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินจำนวนค่าเสียหายที่เกิดขึ้น หรือประโยชน์ที่ได้รับ แต่ทั้งนี้ค่าปรับดังกล่าวต้องไม่ต่ำกว่าห้าแสนบาท

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ แต่ทั้งนี้ค่าปรับดังกล่าว ต้องไม่ต่ำกว่าหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๓ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗ ปฏิบัติหน้าที่เป็น คนร. ตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมี คนร. ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ คนร. ตามวรรคหนึ่ง แต่งตั้งกรรมการ คนร. จำนวนสี่คน ปฏิบัติหน้าที่กรรมการบริษัท โดยให้ปฏิบัติหน้าที่เท่าที่จำเป็นไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริษัทชุดแรก

ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ ชุดแรกปฏิบัติหน้าที่สรรหากรรมการผู้อำนวยการใหญ่คนแรก

ในระหว่างที่ยังไม่มีกรรมการผู้อำนวยการใหญ่คนแรก ให้ผู้อำนวยการปฏิบัติหน้าที่กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ โดยให้ปฏิบัติหน้าที่เท่าที่จำเป็นไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา นี้ได้รับค่าตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๘๔ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ ชุดแรกมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปี โดยมีให้นำความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๕๔ มาใช้บังคับ

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่งหกปี และยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้คณะกรรมการบริษัทเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้จนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างตามวรรคสองให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ให้ถือว่าการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งเมื่อครบระยะเวลาหกปีตามวรรคหนึ่ง เป็นการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๔

มาตรา ๘๕ ในการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๒ ชุดแรก ให้คณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิทำหน้าที่กำหนดสมรรถนะหลักและคุณลักษณะของคณะกรรมการบริษัท

ให้สมรรถนะหลักและคุณลักษณะของกรรมการบริษัทยังคงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าคณะกรรมการบริษัทจะกำหนดตามมาตรา ๕๗ (๕)

มาตรา ๘๖ ในวาระเริ่มแรก ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการสังกัดสำนักงาน ไปปฏิบัติงานของบริษัทเป็นการชั่วคราวไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา ๘๗ ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการสังกัดสำนักงานตามมาตรา ๘๖ ผู้ใดประสงค์จะเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัท ให้แสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาก่อนครบกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงานตามมาตรา ๘๖ ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

และเมื่อได้ผ่านการคัดเลือกหรือการประเมินจากบริษัทตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด และได้รับการบรรจุเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทแล้ว ให้เป็นอันออกจากราชการ

ผู้ที่ออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการ เพราะเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือในกรณีเป็นลูกจ้างให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากงาน เพราะทางราชการยุบตำแหน่งหรือทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิด และให้ได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

มาตรา ๘๘ การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

มาตรา ๘๙ เมื่อกระทรวงการคลังได้โอนหุ้นในรัฐวิสาหกิจให้แก่บริษัทแล้ว ให้มติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดสัดส่วนการถือหุ้นของกระทรวงการคลังในรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดใดใช้บังคับกับบริษัทในการถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจนั้นด้วย จนกว่าจะมีมติเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๙๐ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใดที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ที่อ้างถึงคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้ถือว่ากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น อ้างถึง ค.นร. ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บัญชีรายชื่อรัฐวิสาหกิจ

๑. บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
๒. บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
๓. บริษัท ขนส่ง จำกัด
๔. บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
๕. บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
๖. บริษัท ธรนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด
๗. บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
๘. บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
๙. บริษัท สหโรงแรมไทยและการท่องเที่ยว จำกัด
๑๐. บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
๑๑. บริษัท อยู่กรุงเทพ จำกัด

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่รัฐวิสาหกิจเป็นกลไกของรัฐในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการลงทุนของประเทศ รวมถึงเป็นผู้ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ดังนั้น ภาครัฐจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้เหมาะสมกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และสอดคล้องกับมาตรการที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลซึ่งครอบคลุมถึงการกำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้กำหนดนโยบาย ผู้กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ ผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจ และรัฐวิสาหกิจ ให้ชัดเจน ตลอดจนให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเพื่อเป็นช่องทางในการส่งผ่านนโยบายของภาครัฐไปยังรัฐวิสาหกิจให้มีความชัดเจนและโปร่งใส รวมทั้งให้มีการเปิดเผยข้อมูล การประเมินผลการดำเนินงาน และการกำหนดกระบวนการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพและความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ อันนำไปสู่สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดทำบริการสาธารณะที่มีคุณภาพให้แก่ประชาชนและขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และสมควรจัดตั้งบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติทำหน้าที่ในฐานะผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทแทนกระทรวงการคลัง เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้มีความพร้อมในการแข่งขันเชิงพาณิชย์และสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยคงความเป็นรัฐวิสาหกิจไว้ ตลอดจนในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจจำเป็นต้องดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการในระดับนโยบาย การบริหารจัดการ และการกลั่นกรองผู้มีความเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้การกำหนดทิศทางการพัฒนารัฐวิสาหกิจเป็นไปโดยสอดคล้องกันและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินภารกิจของรัฐวิสาหกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. แบ่งออกเป็น ๓ หมวด รวม ๔๐ มาตรา ได้แก่

- หมวด ๑ นโยบายและการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ ประกอบด้วย ๔ ส่วน ได้แก่
 - ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
 - ส่วนที่ ๒ แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ

ส่วนที่ ๓ การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจและบริษัท

ส่วนที่ ๔ การกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ

หมวด ๒ บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ประกอบด้วย ๖ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ การจัดตั้งบริษัท

ส่วนที่ ๒ การโอนหุ้นของรัฐวิสาหกิจให้แก่บริษัท

ส่วนที่ ๓ คณะกรรมการบริษัท

ส่วนที่ ๔ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

ส่วนที่ ๕ ประมวลการรายจ่ายและเงินสำรองของบริษัท

ส่วนที่ ๖ การบัญชีและการรายงาน

หมวด ๓ บทกำหนดโทษ

บทเฉพาะกาล

ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้

๒.๑ บทนิยาม

กำหนดบทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ หมายถึง รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดและรัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัท โดย “รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด” หมายถึง (๑) องค์กรของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง องค์กรของรัฐบาล กิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาล เป็นเจ้าของ และ (๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กระทรวงการคลังมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่า ร้อยละห้าสิบ และ “รัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัท” หมายถึง บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่บริษัทมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ นโยบายและการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ

(๑) ให้มี “คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ” หรือ “คนร.” มีอำนาจหน้าที่ ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เสนอแนะและให้คำปรึกษา ต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางในการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ กำหนด หลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจและบริษัทฯ กำหนดแนวทางการกำกับดูแล กิจการที่ดีของรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดและบริษัทฯ โดยกำหนดองค์ประกอบของ คนร. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของ คนร. (ร่างมาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๑๒) นอกจากนี้ ในกรณีที่ต้องมี การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้กำหนดให้มีคณะกรรมการคัดเลือกซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลัง มีอำนาจหน้าที่พิจารณาและคัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเสนอรายชื่อต่อคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งต่อไป (ร่างมาตรา ๑๕ ถึงร่างมาตรา ๑๙)

(๒) ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ กิจการทั่วไปของ คนร. และให้มีอำนาจหน้าที่ในการศึกษา ตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน สถานะทางการเงินและภารกิจของรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนติดตามและจัดทำผลการดำเนินการ ตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจของรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด ศึกษาวิเคราะห์ และเสนอแนะนโยบายการชดเชยต้นทุนการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจที่ต้องให้บริการสาธารณะ ตามนโยบายของรัฐบาลซึ่งมีผลต่อสถานะทางการเงินของรัฐวิสาหกิจ ประเมินผลการดำเนินงานของ

รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด (ร่างมาตรา ๒๐) นอกจากนี้ กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีอำนาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งคำชี้แจง เอกสาร และข้อมูลประกอบการพิจารณาเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๑)

(๓) แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ

ให้มีแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจมีระยะเวลาครั้งละห้าปี เพื่อกำหนดเป้าหมายนโยบาย และทิศทางในการพัฒนารัฐวิสาหกิจให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ (ร่างมาตรา ๒๒) โดยเมื่อคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทฯ ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ (ร่างมาตรา ๒๔) ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการกำหนดนโยบายต่อรัฐวิสาหกิจที่ไม่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ รัฐวิสาหกิจนั้นจะดำเนินการมิได้ เว้นแต่จะได้มีการแก้ไขหรือปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจแล้ว นอกจากนี้ ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจใดดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจและมีภาระทางการเงินที่รัฐบาลต้องชดเชยหรือให้เงินอุดหนุน ให้รัฐวิสาหกิจนั้นคำนวณวงเงินที่จะขอชดเชยหรืออุดหนุน เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการกำหนดมาตรการและจัดสรรเงินชดเชยหรืออุดหนุนให้แก่รัฐวิสาหกิจต่อไป (ร่างมาตรา ๒๗ และร่างมาตรา ๒๘)

(๔) การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจและบริษัทฯ

ให้ ค.นร. กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจและบริษัทฯ (ร่างมาตรา ๒๙) โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด บริษัทฯ มีหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัทฯ และกระทรวงการคลังมีหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานของบริษัทฯ (ร่างมาตรา ๓๐ ถึงร่างมาตรา ๓๒) ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ บริษัทฯ และกระทรวงการคลังจะต้องรายงานผลการประเมินเพื่อเสนอต่อ ค.นร. ต่อไป (ร่างมาตรา ๓๓)

(๕) การกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ

ให้ ค.นร. ประกาศกำหนดแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด (ร่างมาตรา ๓๔) โดยรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดต้องจัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปีตามหลักเกณฑ์ที่ ค.นร. กำหนด และรัฐวิสาหกิจนั้นต้องเปิดเผยสาระสำคัญของรายงานต่อสาธารณชนด้วย (ร่างมาตรา ๔๒) ในกรณีของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัทฯ กำหนดให้บริษัทฯ ในฐานะผู้ถือหุ้นมีหน้าที่กำกับดูแลให้รัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัทฯ มีแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี (ร่างมาตรา ๔๓) นอกจากนี้ กำหนดให้มี “คณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจ” เพื่อเป็นกลไกในการคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่ง มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด ซึ่งในการคัดเลือกบุคคลจะต้องพิจารณาทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความสอดคล้องกับสมรรถนะหลักของกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด แต่ละแห่งด้วย โดยให้เสนอรายชื่อบุคคลที่สมควรจะได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการ

รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดจำนวนไม่เกินสองเท่าของตำแหน่งกรรมการที่วางลงต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งเพื่อดำเนินการต่อไป (ร่างมาตรา ๓๕ ถึงร่างมาตรา ๔๑)

๒.๓ บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

(๑) การจัดตั้งบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

ให้จัดตั้ง “บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ” มีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น และเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัทฯ และกำกับดูแลการประกอบกิจการของรัฐวิสาหกิจในฐานะผู้ถือหุ้น ให้เกิดผลตอบแทนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ รวมทั้งลงทุนและบริหารทรัพย์สินของบรรษัทฯ (ร่างมาตรา ๔๔ และร่างมาตรา ๔๕) โดยบรรษัทฯ มีทุนหนึ่งพันล้านบาท แบ่งเป็นหนึ่งร้อยล้านบาทมีมูลค่าหุ้นละสิบบาท และกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบรรษัทฯ (ร่างมาตรา ๔๗)

(๒) การโอนหุ้นของรัฐวิสาหกิจให้แก่บรรษัทฯ

ให้ ค.นร. พิจารณาสั่งการให้กระทรวงการคลังโอนหุ้นที่กระทรวงการคลังถืออยู่ในรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตามบัญชีรายชื่อท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด ๑๑ บริษัท ให้แก่บรรษัทฯ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีที่เป็นการโอนหุ้นของรัฐวิสาหกิจอื่นนอกจาก ๑๑ บริษัทข้างต้น ให้กระทำได้โดยความเห็นชอบของ ค.นร. (ร่างมาตรา ๔๘) โดยการรับโอนหุ้นของรัฐวิสาหกิจจากกระทรวงการคลัง กำหนดให้บรรษัทฯ ออกหุ้นของบรรษัทฯ ในราคาตามมูลค่าหุ้นให้แก่กระทรวงการคลังเท่ากับมูลค่าหุ้นทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจที่รับโอนมาซึ่งแบ่งได้เป็น ๒ กรณี ได้แก่ (๑) กรณีรัฐวิสาหกิจที่มีหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ให้ใช้ราคาเฉลี่ยประจำวันของหุ้นที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์เฉลี่ยย้อนหลังหกสิบวันทำการก่อนวันที่จะทำการโอน และ (๒) กรณีรัฐวิสาหกิจนอกจาก (๑) ให้ใช้ราคาตามมูลค่าทางบัญชีตามงบการเงินประจำงวดปีบัญชีที่สิ้นสุดก่อนวันที่จะทำการโอนที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้ว (ร่างมาตรา ๕๐)

(๓) คณะกรรมการบรรษัทฯ

ให้ ค.นร. แต่งตั้งคณะกรรมการบรรษัทฯ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากการสรรหาจำนวนเก้าคนเป็นกรรมการ และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่ดำเนินกิจการของบรรษัทฯ ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบรรษัทฯ รวมทั้งมติของ ค.นร. (ร่างมาตรา ๕๒) และกำหนดให้คณะกรรมการบรรษัทฯ มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานของบรรษัทฯ อนุมัติกรอบการลงทุน งบประมาณ ปรมาณการทางการเงินของบรรษัทฯ และงบประมาณประจำปีของบรรษัทฯ อนุมัติกรอบการโอน รับโอน ซื้อ หรือจำหน่ายหุ้นของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัทฯ หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดอื่น กำกับดูแลให้บรรษัทฯ ใช้สิทธิในฐานะผู้ถือหุ้นของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัทฯ หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดอื่นตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารจัดการทรัพย์สิน การควบคุมภายใน การตรวจสอบกิจการภายในของบรรษัทฯ หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินกิจการของบรรษัทฯ โดยกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การประชุมของ

คณะกรรมการบริษัทฯ (ร่างมาตรา ๕๓ ถึงร่างมาตรา ๕๙) นอกจากนี้ กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธาน คณร. แต่งตั้ง มีอำนาจหน้าที่พิจารณาและคัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเสนอรายชื่อต่อ คณร. พิจารณาต่อไป (ร่างมาตรา ๖๓ ถึงร่างมาตรา ๖๘)

(๔) กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

ให้คณะกรรมการบริษัทฯ มีหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ และให้มีสัญญาจ้างไม่เกินสี่ปีนับแต่วันที่สัญญาจ้างมีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๗๐) โดยกรรมการผู้อำนวยการใหญ่มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินกิจการของบริษัทฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของบริษัทฯ ตลอดจนบริหารงานตามนโยบายและทิศทางการดำเนินงาน ระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการบริษัทฯ กำหนด รวมทั้งเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของบริษัทฯ และเป็นผู้แทนของบริษัทฯ ในกิจการของบริษัทฯ ที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก (ร่างมาตรา ๗๑)

(๕) ประมาณการรายจ่ายและเงินสำรองของบริษัทฯ

การจัดทำงบประมาณประจำปีของบริษัทฯ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริษัทฯ กำหนด โดยให้คณะกรรมการบริษัทฯ อนุมัติประมาณการรายจ่ายประจำปีของบริษัทฯ ได้ในวงเงินไม่เกินร้อยละศูนย์จุดศูนย์แปดของมูลค่าสินทรัพย์รวมของบริษัทฯ ณ วันสิ้นไตรมาส ก่อนการจัดเตรียมประมาณการรายจ่าย แต่ไม่เกินหนึ่งพันล้านบาท ในกรณีที่บริษัทฯ มีความจำเป็นต้องตั้งประมาณการรายจ่ายในปีใดเกินกว่าวงเงินที่กำหนดข้างต้น ให้บริษัทฯ ขอความเห็นชอบต่อ คณร. ก่อน (ร่างมาตรา ๗๖) และกำหนดให้คณะกรรมการบริษัทฯ จัดสรรกำไรสุทธิประจำปี โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเป็นเงินปันผลและเงินสำรอง (ร่างมาตรา ๗๗)

(๖) การบัญชีและการรายงาน

ให้บริษัทฯ จัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมและจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป รวมทั้งให้มีระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน และระบบการตรวจสอบภายในที่เพียงพอและเหมาะสมกับกิจการของบริษัทฯ โดยรอบระยะเวลาบัญชีของบริษัทฯ มีกำหนดหนึ่งปีตามปีปฏิทิน (ร่างมาตรา ๗๘) และกำหนดให้บริษัทฯ จัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปีตามหลักเกณฑ์ที่ คณร. กำหนด และนำส่งพร้อมทั้งงบการเงินประจำปี และรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีให้กระทรวงการคลัง และ คณร. ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี โดยให้บริษัทฯ เปิดเผยแพร่สาระสำคัญของรายงานการดำเนินงานประจำปีต่อสาธารณชนด้วย (ร่างมาตรา ๘๐)

๒.๔ บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษอาญาสำหรับผู้ใดที่ล่วงรู้ข้อมูลหรือกิจการของบริษัทฯ หรือรัฐวิสาหกิจเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้ที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นข้อมูลหรือกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้เปิดเผย แล้วนำข้อมูลดังกล่าวไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลหรือกิจการดังกล่าวเป็นไปเพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษหนักขึ้น โดยมีข้อยกเว้นไม่ให้เปิดเผยในกรณีดังต่อไปนี้ (๑) การเปิดเผยตามอำนาจหน้าที่

(๒) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี (๓) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (๔) การเปิดเผยข้อมูลหรือกิจการของบริษัทฯ หรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งบริษัทฯ หรือรัฐวิสาหกิจดังกล่าวให้ความยินยอมแล้ว และ (๕) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ (ร่างมาตรา ๘๑) นอกจากนี้ กำหนดโทษอาญาสำหรับกรรมการบริษัทฯ หรือกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต จนเป็นเหตุให้บริษัทฯ ได้รับความเสียหาย หรือทำให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์จากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินจำนวนค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ แต่ทั้งนี้ค่าปรับดังกล่าวต้องไม่ต่ำกว่าห้าแสนบาท แต่ในกรณีที่กรรมการบริษัทฯ หรือกรรมการผู้อำนวยการใหญ่กระทำการโดยทุจริต ต้องระวางโทษหนักขึ้น (ร่างมาตรา ๘๒)

๒.๕ บทเฉพาะกาล

(๑) ในระหว่างที่ยังไม่มี คนร. ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗ ปฏิบัติหน้าที่เป็น คนร. ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้แต่งตั้งกรรมการใน คนร. ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวจำนวนสี่คนปฏิบัติหน้าที่กรรมการบริษัทฯ จนกว่าจะมีกรรมการบริษัทฯ ชุดแรก และให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติหน้าที่กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ จนกว่าจะมีกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๘๓)

(๒) ให้คณะกรรมการบริษัทฯ ชุดแรกมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปี เพื่อความต่อเนื่องและปราศจากการแทรกแซงของฝ่ายการเมืองในระยะเริ่มต้น (ร่างมาตรา ๘๔) กำหนดบทบัญญัติรองรับสมรรถนะหลักและคุณลักษณะของคณะกรรมการบริษัทฯ ที่คณะกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริษัทฯ ชุดแรกกำหนดให้มีผลใช้บังคับได้ต่อไป จนกว่าจะมีการกำหนดใหม่หรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยคณะกรรมการบริษัทฯ (ร่างมาตรา ๘๕)

(๓) กรณีของบุคลากรที่ให้ไปปฏิบัติงานในบริษัทฯ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งการให้ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจไปปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวไม่เกินหนึ่งปี โดยข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการที่ไปปฏิบัติงานของบริษัทฯ เป็นการชั่วคราวมีสิทธิแสดงความจำนงต่อผู้บังคับบัญชาก่อนครบกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เมื่อได้ผ่านการคัดเลือกหรือการประเมินจากบริษัทฯ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริษัทฯ กำหนด และได้รับการบรรจุเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทฯ แล้ว ในกรณีเป็นข้าราชการให้ถือว่าเป็นการออกจากราชการเพราะเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือในกรณีเป็นลูกจ้างให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากงานเพราะทางราชการยุบตำแหน่งหรือทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิด และให้ได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง (ร่างมาตรา ๘๖ และร่างมาตรา ๘๗)

(๔) ให้การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ (ร่างมาตรา ๘๘)

(๕) ให้มติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดสัดส่วนการถือหุ้นของกระทรวงการคลัง ในรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ยังคงใช้บังคับกับบริษัทฯ ในการถือหุ้น ในรัฐวิสาหกิจนั้นด้วย จนกว่าจะมีมติคณะรัฐมนตรีเป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๘๙)

(๖) ได้กำหนดให้บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี ในเรื่องใดที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่อ้างถึงคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้ถือว่ากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น อ้างถึง คนร. ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๙๐)

คำชี้แจง

ความจำเป็นในการตรา

“ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.”

กระทรวงการคลัง

โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

มิถุนายน ๒๕๖๐

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

ส่วนราชการผู้เสนอ

กระทรวงการคลังโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เพื่อให้มีกฎหมายปฏิรูปโครงสร้างการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจอย่างเป็นรูปธรรม ให้รัฐวิสาหกิจสามารถดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะที่มีคุณภาพให้แก่ประชาชนและขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการลงทุนของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ดังนี้

๑.๑.๑ ให้มีคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจทำหน้าที่ในการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และทิศทางในการพัฒนารัฐวิสาหกิจในภาพรวมทั้งระบบให้เป็นไปโดยสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ

๑.๑.๒ ให้มีแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และทิศทางในการพัฒนารัฐวิสาหกิจให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

๑.๑.๓ ส่งเสริมให้รัฐวิสาหกิจดำเนินกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และให้มีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

๑.๑.๔ ให้มีกลไกสนับสนุนให้การคัดเลือกและการปฏิบัติงานของกรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๑.๕ ให้มีบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติเป็นหน่วยงานกำกับดูแลการบริหารรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบกิจการของรัฐวิสาหกิจ

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่อง

ปัญหาความไม่ชัดเจนในระดับนโยบายอันมีผลกระทบต่อการทำงานของรัฐบาลวิสาหกิจ ตลอดจนความจำเป็นในการวางเป้าหมายรองรับการดำเนินการต่อไปในอนาคต ดังนี้

(๑) ความทับซ้อนของอำนาจในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจและการขาดทิศทางการบริหารรัฐวิสาหกิจอย่างมีเอกภาพ

ภารกิจในการจัดทำบริการสาธารณะที่แตกต่างกันทำให้สถานะของรัฐวิสาหกิจมีความหลากหลาย ทั้งการจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะ การจัดตั้งขึ้นในรูปแบบบริษัท หรือการแปลงสภาพตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจให้เป็นบริษัทในภายหลัง นอกจากนี้ ยังมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการกิจการของรัฐวิสาหกิจ

อีกหลายฉบับ ส่งผลให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจหลายแห่งทั้งกระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลังในฐานะผู้ถือหุ้นของรัฐวิสาหกิจ กระทรวงหรือส่วนราชการที่เป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย หรือคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการในแต่ละอุตสาหกรรม (Regulator) การกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจึงปรากฏความทับซ้อนในการใช้อำนาจผ่านบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่แตกต่างกัน ในแต่ละด้าน ส่งผลกระทบต่อความชัดเจนในการดำเนินการกิจของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งความทับซ้อนของการใช้อำนาจ โดยกระทรวงเจ้าสังกัดในฐานะผู้รับผิดชอบโดยตรงกับรัฐวิสาหกิจ การใช้อำนาจของกระทรวงการคลังในฐานะผู้ถือหุ้นของรัฐวิสาหกิจ รวมถึงโครงสร้างของบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจที่ไม่ได้มีการจำแนก การใช้อำนาจในฐานะผู้กำหนดนโยบาย (Policy Maker) ผู้กำกับดูแล (Regulator) และเจ้าของ (Owner) เป็นเหตุให้มีการใช้อำนาจในการกำหนดนโยบายไปยังรัฐวิสาหกิจอย่างไม่เป็นระบบและไม่เป็นเอกภาพ ทำให้รัฐวิสาหกิจ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

(๒) การขาดกลไกและมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจ (Supervision and Governance Framework) อย่างเป็นระบบโดยเฉพาะในประเด็นดังต่อไปนี้

(๒.๑) กรอบการจัดทำนโยบายของชาติในด้านรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้การกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ ในการพัฒนาระบบรัฐวิสาหกิจซึ่งประกอบกิจการในสาขาอุตสาหกรรม และการให้บริการที่มีความหลากหลาย อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานหลายแห่ง มีการพัฒนาไปในแนวทางที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ การพัฒนาประเทศอย่างเป็นระบบและกำกับให้มีการดำเนินการตามนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒.๒) มาตรการปรับปรุงกิจการรัฐวิสาหกิจที่ประสบปัญหาวิกฤติด้านการเงิน สภาพคล่องและหนี้สะสม หรือโครงสร้างองค์กรที่ไม่เอื้อต่อการดำเนินการตามนโยบายของภาครัฐในการให้บริการสาธารณะต่อประชาชน อย่างเป็นระบบและทั่วถึง ซึ่งการใช้อำนาจในฐานะผู้ถือหุ้นของกระทรวงการคลังเพียงประการเดียวก็ดี หรือการเสนอแนะ มาตรการแก้ไขปัญหาต่อหน่วยงานและองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจโดยตรงก็ดี ยังไม่เอื้อต่อการแก้ไขปัญหาและการกำหนดแนวทางในการปรับปรุงรัฐวิสาหกิจได้อย่างทันทั่วทั้งที่

(๒.๓) การขาดหน่วยงานหลักในการเชื่อมโยงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ภายหลังจากการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจในปี ๒๕๔๕ โดยยกฐานะสำนักรัฐวิสาหกิจ และหลักทรัพย์ของรัฐสังกัดกรมบัญชีกลางให้มีฐานะเป็นส่วนราชการระดับกรม มีเจตนาารมณ์ให้ทำหน้าที่ เป็นฝ่ายเลขานุการของ “คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ” ที่จะเป็นหน่วยงานหลักในการกำกับดูแลและพัฒนา นโยบายเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจทุกแห่งอย่างบูรณาการและเป็นระบบ แต่กลับปรากฏข้อเท็จจริงว่าการทำหน้าที่ ของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจอยู่ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแล รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งมีลำดับศักดิ์ต่ำกว่ากฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา นอกจากนี้ การทำหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจยังต้องครอบคลุมรัฐวิสาหกิจประเภทบริษัทที่อยู่ภายใต้ การกำกับดูแลของที่ประชุมผู้ถือหุ้นอีกด้วย การอาศัยอำนาจตามระเบียบซึ่งเป็นกฎหมายที่มีลำดับศักดิ์ต่ำกว่า

กฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ดังกล่าวจึงส่งผลให้เกิดข้อจำกัดในการกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาของรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนความเชื่อมโยงในการส่งผ่านนโยบายไปสู่ระดับปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

ในส่วนของ การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจที่เชื่อมโยงกับระบบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเป็นการประเมินผลการดำเนินงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นโดยแยกต่างหากจากกลไกการกำหนดนโยบายหรือภารกิจที่เกิดขึ้นโดยผลของกฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจ ส่งผลให้ระบบการประเมินผลงานของรัฐวิสาหกิจในบางกรณีไม่เชื่อมโยงกับเป้าหมายภารกิจหรือนโยบายที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาของแต่ละรัฐวิสาหกิจ อันเป็นเหตุให้ไม่สามารถประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจจากเป้าหมายในการพัฒนาของรัฐวิสาหกิจได้

(๒.๔) การขาดกลไกเพิ่มความโปร่งใสและการกำกับดูแลที่ดีในการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจ การกำหนดกลไกการสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีเพื่อให้รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติในช่วงเวลาที่ผ่านมา ยังปรากฏความไม่ชัดเจนในการดำเนินการและขาดกลไกการควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

โดยที่รัฐวิสาหกิจเป็นกลไกของรัฐในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการลงทุนของประเทศ รวมถึงเป็นผู้ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ดังนั้น ภาครัฐจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้เหมาะสมกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และสอดคล้องกับมาตรการที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลซึ่งครอบคลุมถึงการกำหนดบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้กำหนดนโยบาย ผู้กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ ผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจ และรัฐวิสาหกิจให้ชัดเจน ตลอดจนให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเพื่อเป็นช่องทางในการส่งผ่านนโยบายของภาครัฐไปยังรัฐวิสาหกิจให้มีความชัดเจนและโปร่งใส รวมทั้งให้มีการเปิดเผยข้อมูล การประเมินผลการดำเนินงาน การกำหนดกระบวนการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจที่มุ่งเน้นประสบการณ์และความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ อันนำไปสู่สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดทำบริการสาธารณะที่มีคุณภาพให้แก่ประชาชนและขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และสมควรจัดตั้งบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติทำหน้าที่ในฐานะผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทแทนกระทรวงการคลัง เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้มีความพร้อมในการแข่งขันเชิงพาณิชย์และสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยคงความเป็นรัฐวิสาหกิจไว้

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

(๑) การปฏิรูปประเทศตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในด้านเศรษฐกิจ (หมวด ๑๖) ซึ่งบรรจุอยู่ในยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันในสังคม และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ไม่สัมฤทธิ์ผล

(๒) การกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจที่เป็นกลไกทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศทั้งในเชิงรุกโดยการจัดทำบริการสาธารณะให้กับประชาชนโดยตรง และในเชิงสนับสนุนโดยการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจให้กับภาครัฐกิจ และภาคประชาชน อาจเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาในรัฐวิสาหกิจที่ประสบปัญหาทางการเงินได้อย่างทันท่วงที กระทบต่อระบบงบประมาณและสถานะทางการเงินของประเทศ

(๓) รัฐวิสาหกิจไม่สามารถดำเนินการกิจการในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและจัดทำบริการสาธารณะที่มีคุณภาพให้กับประชาชนได้อย่างเต็มศักยภาพ หรือเหมาะสมกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

แนวทางที่จะสามารถดำเนินการได้ คือ การตรากฎหมายในลำดับศักดิ์พระราชบัญญัติ เนื่องจากรัฐวิสาหกิจถูกจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายหลายระดับชั้นทั้งระดับพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนถูกจัดตั้งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในรูปแบบของบริษัทจำกัดและบริษัทมหาชนจำกัด อีกทั้งยังถูกกำกับดูแลโดยหลายหน่วยงานภายใต้กฎหมายหลายฉบับ การปฏิรูปการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจและการยกระดับการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจจึงจำเป็นต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

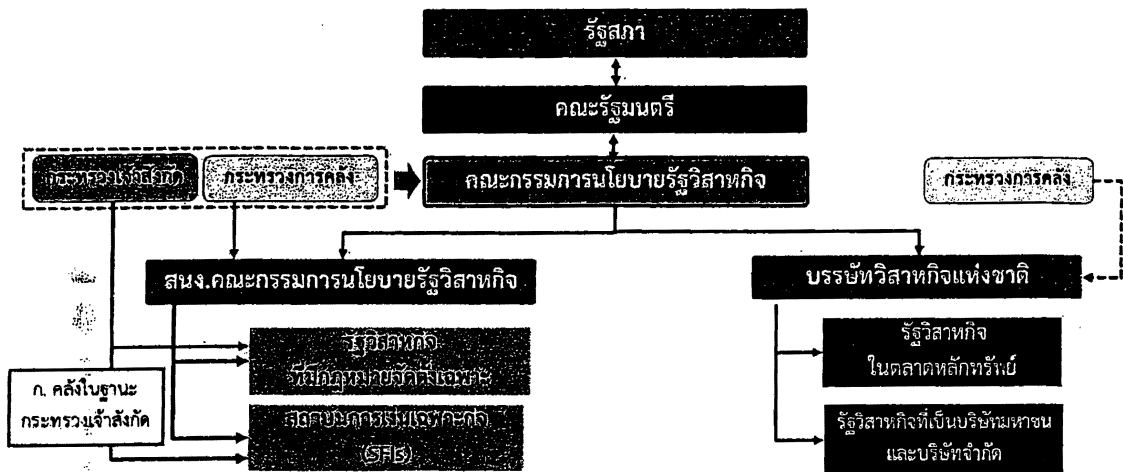
๑.๔.๑ การจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจและการแบ่งโครงสร้างการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ

กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจโดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายคนหนึ่ง เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีอื่นซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสองคน ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และประธานกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนห้าคน และผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจทั้งระบบให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมตลอดถึงการกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหากิจการของรัฐวิสาหกิจให้สามารถพลิกฟื้นเพื่อดำเนินภารกิจที่เป็นประโยชน์ต่อภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กำหนดโครงสร้างการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจให้สอดคล้องกับสถานะของรัฐวิสาหกิจ โดยจำแนกโครงสร้างภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจออกเป็น ๒ ส่วน คือ

๑) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจทำหน้าที่ในการกำกับดูแล บริหาร และสนับสนุน รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะ และรัฐวิสาหกิจที่มีสถานะเป็นหน่วยงาน ธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

๒) บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติซึ่งจะถูกจัดตั้งขึ้นตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เพื่อรับโอนหุ้นในรัฐวิสาหกิจประเภทบริษัทจำกัด และบริษัทมหาชนจำกัดจากการกระทรวงการคลัง และกำกับดูแลการประกอบกิจการของรัฐวิสาหกิจดังกล่าว ในฐานะผู้ถือหุ้น ให้เกิดผลตอบแทนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ รวมทั้งลงทุน และบริหารทรัพย์สินของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

แผนภูมิที่ ๑: การจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจและการแบ่งโครงสร้างการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ

๑.๔.๒ มาตรการในการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจรูปแบบใหม่ (Holistic Approach)

การกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจรูปแบบใหม่จะมีความครอบคลุมทั้งในขั้นตอนการกำหนดนโยบาย การส่งผ่านนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การกำกับดูแลให้มีการดำเนินการตามนโยบาย ตลอดจนการติดตามผลการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

(๑) การส่งผ่านเป้าหมาย นโยบาย และทิศทางการพัฒนารัฐวิสาหกิจที่สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐและการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ไปยังรัฐวิสาหกิจ

ภายใต้ระบบการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจแบบคู่ขนานของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจและบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติภายใต้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีภารกิจในการกำหนดนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจให้เกิดแนวทางที่เป็นมาตรฐานร่วมกัน โดยให้มีการจัดทำแผนใน ๓ ระดับที่จะต้องมีความสอดคล้องกัน ดังนี้

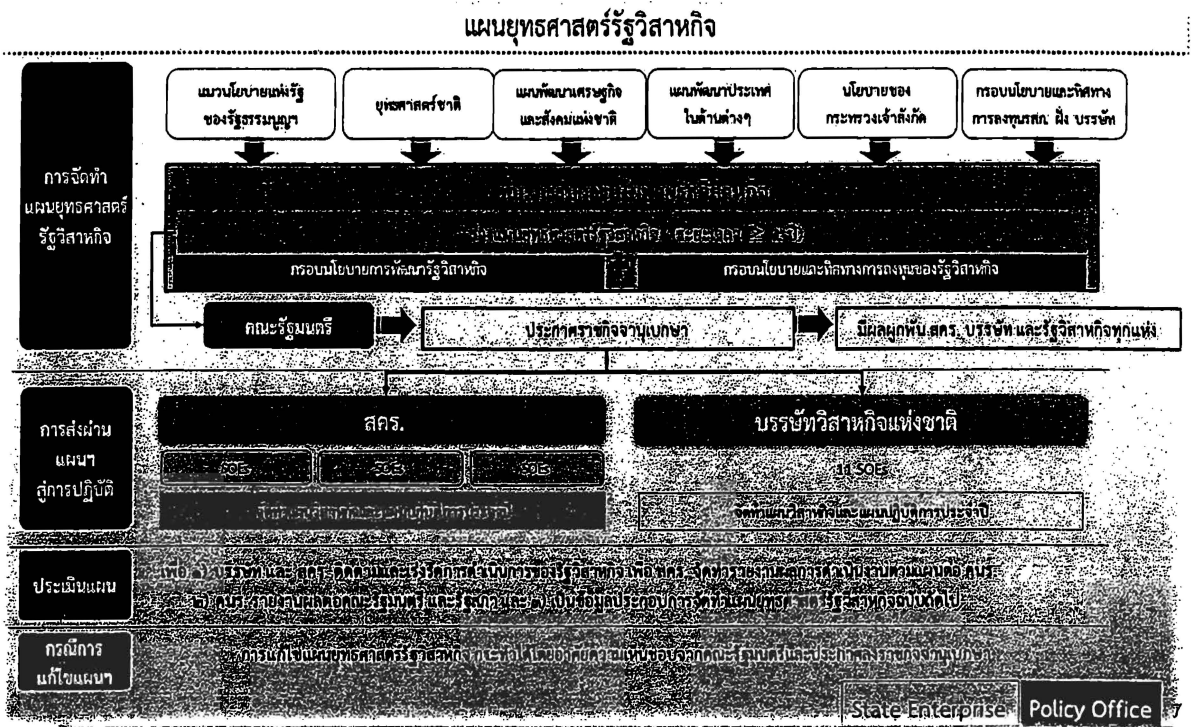
(๑.๑) แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ (National Strategic Plan on State Enterprise Development)

เพื่อประโยชน์ในการกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระบบรัฐวิสาหกิจให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดให้มีการจัดทำ แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเป็นแผนห้าปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี โดยแผนดังกล่าวจะระบุถึงเป้าหมายที่รัฐมีต่อรัฐวิสาหกิจในภาพรวม ภารกิจ นโยบายและทิศทางในการกำกับดูแล การบริหาร และการพัฒนารัฐวิสาหกิจ บทบาทหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจที่คาดหวัง และความเชื่อมโยงของภารกิจของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งครอบคลุมถึงภารกิจและมาตรการในการพลิกฟื้นกิจการของรัฐวิสาหกิจที่ประสบปัญหาให้มีเป้าหมาย วิธีการ และการติดตามกำกับได้อย่างใกล้ชิด เพื่อให้การแก้ไขปัญหาในรัฐวิสาหกิจดำเนินไปอย่างเป็นรูปธรรมและบรรลุต้องตามความประสงค์ โดยอย่างน้อยให้คำนึงถึงหลักวินัยการเงินการคลังของประเทศ ภารกิจของรัฐวิสาหกิจในบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป และบทบาทหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจที่มีต่อการพัฒนาประเทศ

เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจแล้วจะต้องประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้ทราบเป็นการทั่วไปและมีผลผูกพันต่อผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจที่จะต้องถือปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจดังกล่าวอย่างเคร่งครัด เนื่องจากการกำหนดนโยบายต่อรัฐวิสาหกิจเป็นรายกรณีที่ไม่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ รัฐวิสาหกิจจะดำเนินการไม่ได้ เว้นแต่จะได้มีการปรับปรุงแก้ไขแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจแล้ว โดยหากรัฐวิสาหกิจได้ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจแล้วและมีภาระทางการเงินที่รัฐบาลต้องชดเชยหรือให้เงินอุดหนุน ก็สามารถคำนวณวงเงินที่จะขอชดเชยหรืออุดหนุนได้

คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจจะเป็นคณะกรรมการระดับชาติที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเสนอต่อคณะรัฐมนตรี โดยมีแนวทางการจัดทำแผนทั้งในลักษณะของ Top-Down และ Bottom-up คือ กำหนดแนวทางให้กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจและบริษัทเสนอกรอบนโยบายการพัฒนาและทิศทางการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ

ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจจะไม่ซ้ำซ้อนกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เนื่องจากกระบวนการจัดทำและขอบเขตเนื้อหาของแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจจะกำหนดรายละเอียดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยจะแสดงให้เห็นถึงภาพรวมและรายละเอียดของกรอบยุทธศาสตร์ทางด้านรัฐวิสาหกิจเท่านั้น มีรายละเอียดตามแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ ๒: การจัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจและบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติจะจัดทำผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ เมื่อครบกำหนดสามปีนับแต่วันประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ และเปิดเผยรายงานผลการดำเนินการนั้นต่อสาธารณะชนต่อไป

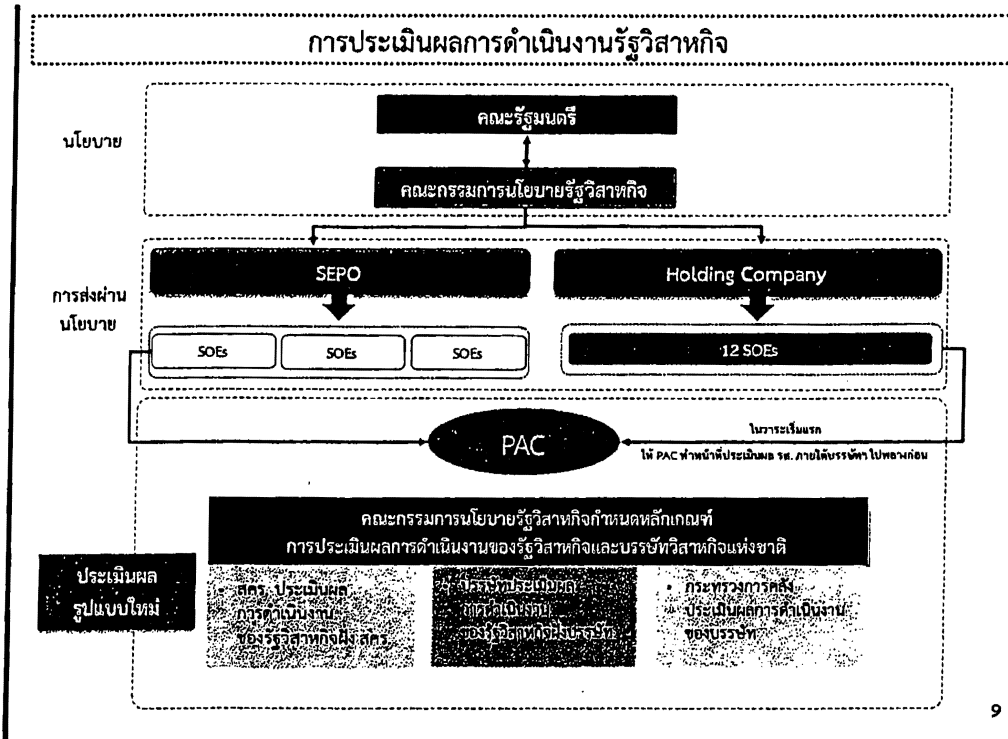
(๑.๒) แผนวิสาหกิจและแผนปฏิบัติการประจำปี

ภายหลังจากที่แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปแล้ว ในขั้นตอนการนำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติ ให้รัฐวิสาหกิจทุกแห่งดำเนินการจัดทำแผนวิสาหกิจที่มีกรอบระยะเวลา ๕ ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ และเสนอแผนวิสาหกิจและแผนปฏิบัติการประจำปีดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเพื่อสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจรายงานผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีของรัฐวิสาหกิจเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

(๒) การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ

ร่างพระราชบัญญัติกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง โดยอย่างน้อยต้องคำนึงถึงการดำเนินการตามพันธกิจ

แผนวิสาหกิจและแผนปฏิบัติการประจำปี หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผล กรรมการรัฐวิสาหกิจ สถานะ และเสถียรภาพทางการเงินขององค์กร ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการที่ดี หลักธรรมาภิบาล และการบริหารความเสี่ยง แนวทางการพัฒนาองค์กรให้มีความยั่งยืนในระยะยาว ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ และการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน และให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจและบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติเป็นผู้ทำหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจแต่ละประเภท ตลอดจนรายงานผลการประเมินการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจดังกล่าวต่อคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

แผนภูมิที่ ๓ : การประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ

๑.๔.๓ มาตรการเพื่อความโปร่งใสและการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ

การทำหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการให้บริการสาธารณะต่อประชาชนกลับไม่ปรากฏว่ามีการเปิดเผยกลไกการทำหน้าที่ดังกล่าวอย่างเพียงพอส่งผลให้การตรวจสอบการทำหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจเป็นไปอย่างไม่ครบถ้วนและประชาชนไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลในการดำเนินการได้ จึงได้กำหนดกลไกตามกฎหมาย ดังนี้

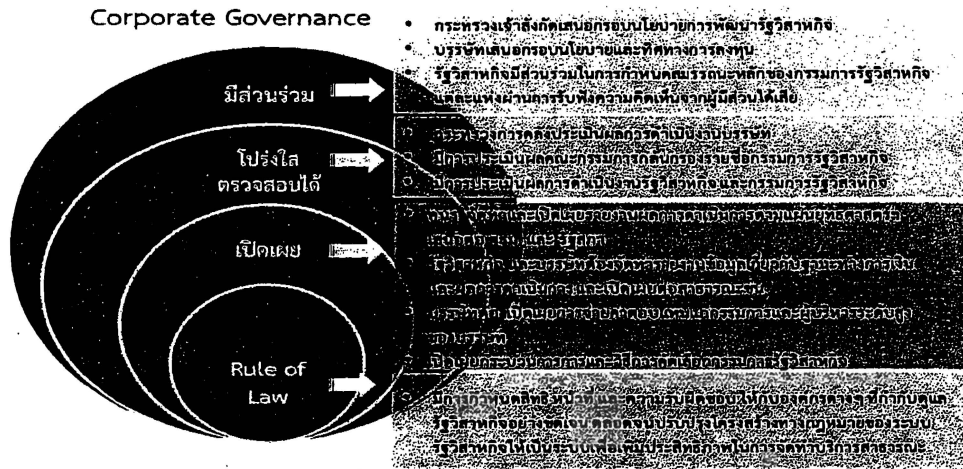
(๑) แนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ

คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจจะต้องประกาศกำหนดแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้รัฐวิสาหกิจดำเนินงานด้วยความรับผิดชอบ โปร่งใส และบรรลุดุลยภาพประสงค์ในการจัดตั้ง โดยประกาศดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้รัฐวิสาหกิจ กรรมการ ผู้บริหาร และบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต

โดยปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติที่ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจนั้น ทั้งนี้ แนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี ในรัฐวิสาหกิจที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติจะต้องคำนึงถึงมาตรฐานที่ใช้กับบริษัท ที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประกอบด้วย ร่างพระราชบัญญัติจึงได้กำหนดรองรับ หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีโดยให้บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจได้ในฐานะผู้ถือหุ้นเท่านั้น

เพื่อเป็นการยกระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจประเภทที่มีกฎหมายหรือระเบียบ จัดตั้งขึ้น ร่างพระราชบัญญัติจึงกำหนดให้รัฐวิสาหกิจจัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปีเพื่อนำส่งแก่สำนักงาน คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ พร้อมกับงบการเงินประจำปีและรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี พร้อมกับเปิดเผยสาระสำคัญของรายงานต่อสาธารณชน เพื่อให้การทำหน้าที่ ของรัฐวิสาหกิจเป็นไปด้วยความโปร่งใส และประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบการทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

หลักการมาภิบาล ความโปร่งใส และการเปิดเผยข้อมูล

แผนภูมิที่ ๔ : หลักการมาภิบาล ความโปร่งใส และการเปิดเผยข้อมูล

(๒) กระบวนการสรรหาและกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจ

(๒.๑) การกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด

จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏว่ากระบวนการสรรหากรรมการรัฐวิสาหกิจในส่วนของกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับต่อสาธารณะถึงกระบวนการได้มาซึ่งบุคคลที่จะมีหน้าที่ ในการบริหารจัดการองค์กรรัฐวิสาหกิจที่มีภารกิจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะต่อประชาชน และในบางกรณี เป็นเหตุให้มีการแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติไม่สอดคล้องกับความต้องการในการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนา รัฐวิสาหกิจ นอกจากนี้จากสภาพปัญหาของความไม่ต่อเนื่องในการดำรงตำแหน่งของกรรมการรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็น กลไกหนึ่งในการผลักดันให้รัฐวิสาหกิจสามารถดำเนินการตามทิศทางและกรอบนโยบายของประเทศได้อย่างราบรื่น กลับต้องสะดุดหยุดลงเพราะการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลที่ดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นบุคลากรในระดับ บริหารขององค์กรอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ในขณะที่ภารกิจที่แท้จริงของรัฐวิสาหกิจ

คือการจัดทำบริการสาธารณะที่มีผลต่อประชาชนโดยตรงซึ่งต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับองค์กร มีความสามารถในการผลักดันองค์กรให้เป็นไปตามทิศทางและเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ และความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดกลไกที่สร้างความชัดเจนให้กับกระบวนการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจเพื่อสร้างการยอมรับจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดขั้นตอนดังนี้

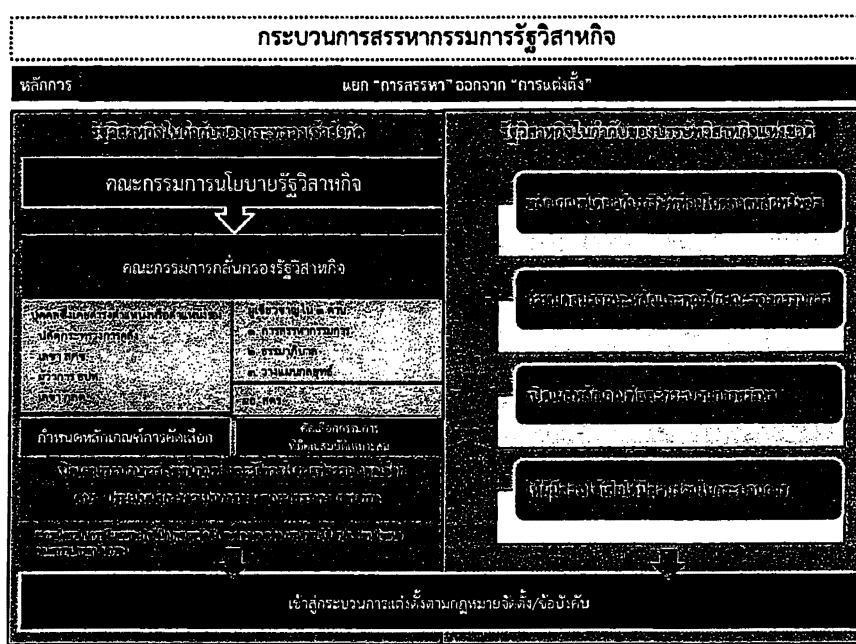
๑) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจจัดทำสมรรถนะหลักของกรรมการรัฐวิสาหกิจร่วมกับรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง

๒) เมื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจแห่งใดว่างลง ให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเท่าที่มีอยู่เป็นผู้ดำเนินการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติตรงกับสมรรถนะหลักที่กำหนดจำนวนไม่น้อยกว่าสองเท่าของตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจที่ว่างลงต่อคณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจ

๓) จัดตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจจากบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ การบริหารจัดการ ธรรมาภิบาล หรือการวางแผนกลยุทธ์เพื่อทำหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ และให้เปิดเผยหลักเกณฑ์ดังกล่าวต่อสาธารณชน และดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อเสนอต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสองเท่าของจำนวนตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจที่ว่าง ทั้งนี้ หากกรรมการรัฐวิสาหกิจว่างลงทั้งคณะ ให้คณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจเป็นผู้สรรหาบุคคลเพื่อดำเนินกระบวนการคัดเลือกดังกล่าว อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติให้มีการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติงานและเกิดความรับผิดชอบต่อการทำหน้าที่เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจโดยแท้จริง

(๒.๒) การสรรหากรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

เนื่องจากรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังโอนหุ้นไปให้บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติถือครองเป็นรัฐวิสาหกิจที่มีสถานะเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดซึ่งมีประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี กำหนดกระบวนการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจไว้ชัดเจนแล้ว ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงได้กำหนดหลักการเพิ่มเติมให้รัฐวิสาหกิจจะต้องดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการ โดยอย่างน้อยต้องคำนึงถึงทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และสมรรถนะหลักของกรรมการกระบวนการสรรหากรรมการที่โปร่งใส และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนดและมาตรฐานที่ใช้กับบริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

แผนภูมิที่ ๕ การสรรหากรรมการรัฐวิสาหกิจ

๑.๔.๔ การจัดตั้งบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่เจ้าของรัฐวิสาหกิจ

รัฐวิสาหกิจในปัจจุบันถูกจัดตั้งขึ้นโดยอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายหลายประเภท ทำให้สถานะภารกิจ และโครงสร้างทางกฎหมายของรัฐวิสาหกิจมีความแตกต่างกันในทางปฏิบัติ แต่อยู่ภายใต้ระบบการกำกับดูแลจากภาครัฐในรูปแบบเดียวกัน ส่งผลให้การทำหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจต้องอยู่ภายใต้ข้อจำกัดเนื่องจากข้อกำหนดมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอาจไม่รองรับกับภารกิจของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งจนกระทบต่อการทำหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจให้ไม่บรรลุตามเป้าประสงค์ในฐานะเครื่องมือของรัฐ

การจัดตั้งบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติขึ้นเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติและกำกับดูแลการประกอบกิจการของรัฐวิสาหกิจในฐานะผู้ถือหุ้นให้เกิดผลตอบแทนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ รวมทั้งลงทุนและบริหารทรัพย์สินของบริษัท โดยมีทุนเป็นทุนเรือนหุ้นซึ่งกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมดและมีข้อกำหนดการจำหน่ายหุ้นของบริษัทในทุกกรณี จะทำให้การปฏิรูปโครงสร้างการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจโดยให้บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติเป็นผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจแทนกระทรวงการคลังในครั้งนี้ สอดคล้องกับลักษณะทางกฎหมายของรัฐวิสาหกิจประเภทเป็นบริษัท สนับสนุน และไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการของรัฐวิสาหกิจ โดยไม่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงสถานะของรัฐวิสาหกิจที่บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติถือหุ้นแต่ประการใด เพราะบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติจะยังคงมีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐอยู่ โดยได้กำหนดให้รายชื่อรัฐวิสาหกิจประเภทบริษัทที่กระทรวงการคลังจะได้โอนหุ้นให้กับบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติถือครองนั้นอยู่ในร่างพระราชบัญญัติเพื่อให้เกิดการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างโปร่งใส เปิดเผย และตรวจสอบได้แล้ว

นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติกำหนดรับรองให้รัฐวิสาหกิจในกำกับของบรชชั้ยังคงเป็นรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และให้นำกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับพนักงานรัฐวิสาหกิจมาใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจนั้น ครอบเท่าที่ บรชชั้ยังคงถือหุ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนหุ้นทั้งหมดในรัฐวิสาหกิจอีกด้วย แม้จะได้มีการโอนหุ้น ในรัฐวิสาหกิจจากกระทรวงการคลังไปบรชชั้วิสาหกิจแห่งชาติแล้ว จึงไม่มีผลเป็นการแปรรูปหรือแปลงสภาพ รัฐวิสาหกิจ รวมถึงไม่มีผลกระทบต่อสภาพการจ้างและสถานะความเป็นพนักงานของรัฐวิสาหกิจที่บรชชั้ วิสาหกิจแห่งชาติเป็นผู้ถือหุ้นแต่ประการใด

การจัดตั้ง ขอบอำนาจหน้าที่ และภารกิจของบรชชั้วิสาหกิจแห่งชาติ

- 1. วัตถุประสงค์ เป็นผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจประเภทบริษัทและกำกับดูแลให้ดำเนินกิจการสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และสร้างผลตอบแทนที่เหมาะสม ตลอดจนกำกับและบริหารสินทรัพย์ของบรชชั้
- 2. สถานะ เป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายใด
- 3. ทุนเริ่มต้น 1,000 ล้านบาท (100 ล้านบาท ทุนและ 900 ล้านบาท งบสำรองการลงทุน) โอนเปลี่ยนเมื่อไม่ได้ (เพิ่มทุน/ลดทุนโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังและ ก.ร.)
- 4. การโอนหุ้น กรณี 11 แห่งตามบัญชีแนบท้ายให้ ก.ร. พิจารณาส่งการให้กระทรวงการคลังโอนให้บรชชั้ ภายใน 180 วัน นอกจากนั้นให้กระทรวงการคลังโอนให้บรชชั้โดยความเห็นชอบ ก.ร.
- 5. ราคาค่าหุ้น 1. กรณีบริษัทจดทะเบียนในตลาด ใช้ราคาตามมูลค่าที่ซื้อขายในตลาด เฉลี่ยย้อนหลัง 60 วัน 2. กรณีบริษัทจกต. ใช้ราคาตามมูลค่าที่บันทึกบัญชีที่สอดคล้องกับบัญชีงบดุลก่อนการโอน

๑. ภารกิจของบรชชั้มีประจกั้ประจกั้ไป ก.ร. คณะกรรมการบริหารกิจการคลังและเงินคลังกระทรวงการคลังซึ่งมีมติเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ดังนี้ ก.ร. จะพิจารณาและเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี

๒. ภารกิจที่กระทรวงการคลังได้มอบหมายให้บรชชั้ดำเนินการต่อไปคือ ส่งเสริมและพัฒนาระบบการคลังในมิติที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจและสังคมไทย ส่งเสริมและพัฒนาระบบการคลังในมิติที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจและสังคมไทย ส่งเสริมและพัฒนาระบบการคลังในมิติที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจและสังคมไทย

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

7

การจัดตั้ง ขอบอำนาจหน้าที่ และภารกิจของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

- > 7. การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ กบร. กำกับดูแลให้บริษัทจะต้องกำกับดูแลให้รัฐวิสาหกิจดำเนินการตามแผนฯ และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนฯ และรายงานการดำเนินงานประจำปีต่อ กบร. พร้อมส่งงบการเงินประจำปีและรายงานการสอบบัญชีต่อ สคร.
- > 8. การประเมินผล กระทรวงการคลังประเมินผลบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติเพื่อรายงานต่อ กบร. เพื่อทราบ
- > 9. การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท กบร. ประกาศกำหนด

- > 10. การอนุมัติโครงการลงทุนและงบลงทุนประจำปี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ กบร. กำหนด
- > 11. การคงสิทธิและหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจบางประการตามกฎหมาย รัฐวิสาหกิจยังคงมีสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และยังคงนำทบทวนคดีในเรื่องคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และการพ้นจากตำแหน่งของพนักงานรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติฯ มาใช้บังคับ
- > 12. การประเมินผลรัฐวิสาหกิจ บริษัททำหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจตามหลักเกณฑ์ที่ กบร. กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

แผนภูมิที่ ๖ และ ๗ : การจัดตั้งบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

๑.๔.๖ การคุ้มครองข้อมูลหรือกิจการของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติและรัฐวิสาหกิจ

โดยที่ร่างพระราชบัญญัติได้กำหนดกลไกการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจรูปแบบใหม่ ซึ่งรวมถึงมาตรการปรับปรุงกิจการรัฐวิสาหกิจที่ประสบปัญหาและการบริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐ และกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาตรวจสอบ และสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับกิจการของรัฐวิสาหกิจได้ จึงสมควรกำหนดบทบัญญัติเพื่อคุ้มครองข้อมูลของรัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ที่พึงสงวนไว้ไม่ให้เปิดเผย และกำหนดบทลงโทษผู้ปฏิบัติหน้าที่หรือช่วยเหลือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ที่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวแก่นักบุคคลอื่น รายละเอียดปรากฏตามข้อ ๓.๑๒

นอกจากนี้ เนื่องจากบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติจะเป็นผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจแทนกระทรวงการคลัง ซึ่งถือเป็นการถือครองทรัพย์สินของรัฐจำนวนมาก การตัดสินใจในเชิงการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจจึงมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ ศักยภาพในด้านการลงทุนของรัฐ และความพร้อมในการแข่งขันของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ร่างพระราชบัญญัติจึงกำหนดให้กรรมการและผู้อำนวยการใหญ่บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต และกำหนดบทลงโทษหากการบกพร่องในหน้าที่นี้เป็นเหตุให้บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติได้รับความเสียหาย หรือทำให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์จากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ เช่นเดียวกับกรรมการและผู้บริหารของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

เมื่อร่างพระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับจะมีผลเป็นการปฏิรูประบบการพัฒนาการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ ในเชิงสถาบัน (Institutional Reform) และเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยจะสามารถแก้ไข ปัญหาความทับซ้อนของอำนาจในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจและการขาดทิศทางการบริหารรัฐวิสาหกิจ การขาดกลไก และมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจ (Supervision and Governance Framework) การขาดหน่วยงานหลักในการเชื่อมโยงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การขาดกลไกเพิ่มความโปร่งใสและการกำกับดูแลที่ดีในการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจทั้งระบบได้ทันที (Holistic Approach)

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะเป็นการปฏิรูปเชิงสถาบันเพื่อแก้ไขปัญหาโครงสร้างทางกฎหมายที่เป็นอุปสรรค ในการดำเนินการของรัฐวิสาหกิจ และไม่สอดคล้องกับหลักการทางกฎหมายเป็นครั้งแรก โดยกำหนดให้การกำกับดูแล รัฐวิสาหกิจประเภทบริษัทเป็นไปตามกระบวนการของผู้ถือหุ้น และการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจประเภทที่มีกฎหมายจัดตั้ง เป็นไปตามกฎระเบียบที่เหมาะสม

๑.๖.๑ ผลสัมฤทธิ์ของร่างกฎหมายฉบับนี้ต่อรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง คือ ระบบการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ จะสอดคล้องกับโครงสร้างทางกฎหมายของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งเป็นครั้งแรก และรัฐวิสาหกิจจะสามารถ ดำเนินการตามภารกิจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มศักยภาพ ตลอดจนเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและมาตรฐานสากล

๑.๖.๒ ผลที่จะเกิดกับรัฐวิสาหกิจที่ประสบปัญหาและรัฐวิสาหกิจในการกำกับของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

(๑) มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจให้ครอบคลุมแนวทางการฟื้นฟูรัฐวิสาหกิจที่ประสบปัญหา ทำให้การพัฒนาและฟื้นฟูรัฐวิสาหกิจทุกแห่งมีนโยบายและแนวทางที่ชัดเจนซึ่งผ่านกระบวนการจัดทำแผน ที่มีการบูรณาการจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนเป็นการล่วงหน้า

(๒) มีการกำหนดกลไกการสรรหากรรมการรัฐวิสาหกิจที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และคุณสมบัติ ที่เหมาะสมอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ได้ตัวแทนภาครัฐที่เหมาะสมในการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลกิจการรัฐวิสาหกิจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) มีการยกระดับและปฏิรูประบบการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ โดยกฎหมาย ระดับชั้นพระราชบัญญัติและยึดโยงกับนโยบายหรือแผนยุทธศาสตร์อย่างเป็นรูปธรรมเป็นครั้งแรก

(๔) มีการยกระดับและปฏิรูประบบการรับภาระการอุดหนุนราคา (PSO/PSA) ที่เต็มส่งผลกระทบต่อ ผลประกอบการหรือสถานะทางการเงินของรัฐวิสาหกิจอย่างมีนัยสำคัญ

๑.๖.๓ ผลที่จะเกิดกับรัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติโดยเฉพาะ การกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ ประเภทบริษัทจะเป็นไปตามกระบวนการของผู้ถือหุ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจประเภทบริษัท ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะเป็นไปตามกลไกตลาดและกฎเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์

แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมที่สำคัญและยั่งยืนให้กับรัฐวิสาหกิจในการเป็นเครื่องมือหรือกลไกของรัฐในการจัดทำบริการสาธารณะในสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ผลของกฎหมายมีอย่างไร

(๑) การกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจของภาครัฐจะสอดคล้องกับโครงสร้างทางกฎหมายของรัฐวิสาหกิจแต่ละประเภท และไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจเป็นครั้งแรก โดยกำหนดให้การกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจประเภทบริษัทเป็นไปตามกระบวนการของผู้ถือหุ้น และการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจประเภทที่มีกฎหมายจัดตั้งเป็นไปตามกฎระเบียบที่เหมาะสม

(๒) กลไกในการพัฒนา การบริหาร และการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจมีความเหมาะสม ได้มาตรฐาน และเป็นรูปธรรม

(๓) ผลประกอบการของรัฐวิสาหกิจดีขึ้นอันเนื่องมาจากรัฐวิสาหกิจสามารถดำเนินการตามภารกิจได้อย่างเต็มศักยภาพ

(๔) การจัดทำบริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานของรัฐวิสาหกิจมีคุณภาพมากขึ้นและมีการพัฒนาที่ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

ไม่มี แต่การผลักดันร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะทำให้รัฐวิสาหกิจสามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนมีความพร้อมที่จะก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

ภารกิจในการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจเป็นเรื่องของภาครัฐโดยแท้ และต้องใช้อำนาจมหาชน มาตรการทางกฎหมาย ตลอดจนมาตรการทางบริหารในการดำเนินการ

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชนหรือไม่ อย่างไร

ไม่มีการดำเนินการร่วมกับเอกชนโดยตรง แต่ประชาชนจะสามารถมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจได้มากขึ้น เนื่องจากการปฏิรูปการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจในครั้งนี้จะเป็นการยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจซึ่งรวมถึงการรองรับหลักการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียด้วย

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

การกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจเป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ ได้แก่ กระทรวงเจ้าสังกัด ส่วนราชการ คณะกรรมการกำกับดูแลในแต่ละกิจการ (Regulator) ภาครัฐวิสาหกิจ สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ สหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ สมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และภาคประชาชน ในฐานะผู้รับบริการสาธารณะจากภาครัฐ ในการร่างพระราชบัญญัติจึงต้องคำนึงถึงการสร้างความสมดุลระหว่างการกำกับดูแลของภาครัฐ และการปฏิบัติตามกฎหมายของรัฐวิสาหกิจ เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินการสัมฤทธิ์ผล

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

การกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจไม่ใช่ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และไม่อาจกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลแทนได้

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่องการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทรัพย์สินของรัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันในสังคม และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แนวทางการปฏิรูปประเทศในด้านเศรษฐกิจ (หมวด ๑๖)

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ภาครัฐไม่เคยมีกฎหมายกลางที่ใช้ในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจอย่างเป็นระบบ มีเพียงระเบียบและมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีลักษณะเป็นการกำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาเป็นรายกรณีเท่านั้น ในขณะที่การบริการสาธารณะที่เป็นภารกิจหลักของรัฐวิสาหกิจเป็นกรณีจำเป็นที่ต้องมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งกำหนดแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจที่กำหนดกรอบภารกิจในการดำเนินการในระยะยาว เพื่อให้รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีกรอบการดำเนินการที่ชัดเจน การใช้นโยบายของรัฐบาลเพียงประการเดียวจึงส่งผลให้ภาครัฐมีเครื่องมือในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาอย่างจำกัด ตลอดจนสร้างความไม่ชัดเจนในการดำเนินการให้กับรัฐวิสาหกิจ

นอกจากนี้ สภาพปัญหาจากการกำหนดมาตรการทางบริหารโดยรัฐบาลที่มีความผันผวนและมีความเปลี่ยนแปลงในเชิงนโยบายอยู่เสมอ เป็นเหตุให้รัฐวิสาหกิจมีการดำเนินการที่ขาดความต่อเนื่องและในบางกรณีที่ต้องดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในแต่ละยุคสมัยที่มีความแตกต่างกันอย่างมากส่งผลกระทบต่อทิศทางการลงทุนของประเทศซึ่งหากจำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลงนโยบายในการลงทุนที่แตกต่างกันแล้วจะส่งผลกระทบต่อภาวะ

ทางการเงินของภาครัฐเป็นอย่างมากทั้งโดยเหตุของการลงทุนที่ซ้ำซ้อน หรือการลงทุนที่ขาดความต่อเนื่อง การตรากฎหมาย เพื่อวางระบบการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจใหม่จึงเป็นทางออกที่จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างยั่งยืน

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

การตราพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการพัฒนารัฐวิสาหกิจทั้งระบบซึ่งสอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ในการพัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ เพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ และคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานได้มีนโยบายในการปฏิรูปการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจในเชิงโครงสร้าง โดยให้ความสำคัญกับการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจทั้งระบบอย่างยั่งยืนโดยการตราเป็นกฎหมายเป็นอย่างมากและถือเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลมาโดยตลอด

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจากรัฐวิสาหกิจเป็นองค์กรทางปกครองที่เกิดจากการกระจายอำนาจในเชิงภารกิจ

ทอยใช้บังคับเป็นท้องที่ๆ ไป

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจากเป็นนโยบายที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและศักยภาพการลงทุน ตลอดจนความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

รัฐวิสาหกิจเป็นองค์กรทางปกครองที่เกิดจากการกระจายอำนาจในเชิงภารกิจ โดยจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายหลายระดับชั้นทั้งระดับพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรี หรือจดทะเบียนจัดตั้งเป็นบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในรูปแบบของบริษัทจำกัดและบริษัทมหาชนจำกัด การปฏิรูปการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจที่ถูกจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายหลายระดับชั้นเช่นนี้ จึงไม่อาจกระทำโดยการออกกฎหมายที่มีลำดับศักดิ์ต่ำกว่าพระราชบัญญัติได้

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม

กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘)

ส่งเสริม

ระบบผสม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว เพื่อการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

ไม่มี

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการหรือไม่ มีความจำเป็นอย่างไร

(๑) คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายคนหนึ่ง เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีอื่นซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสองคน ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และประธานกรรมการบริษัท กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนห้าคน และผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ทำหน้าที่จัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนารัฐวิสาหกิจให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ รับผิดชอบการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจทั้งระบบให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมถึงตลอดถึงการกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหากิจการของรัฐวิสาหกิจให้สามารถพลิกฟื้นเพื่อดำเนินภารกิจที่เป็นประโยชน์ต่อภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) คณะกรรมการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงพลังงาน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ หรือผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน ๕ คน และบุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือประธานสมาคมธนาคารไทย จำนวน ๒ คน เป็นกรรมการ โดยผู้อำนวยการแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานคนหนึ่งเป็นเลขานุการ คณะกรรมการคัดเลือก ทำหน้าที่พิจารณาและคัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ โดยคณะกรรมการชุดนี้ได้รับการเสนอเพิ่มเติมในชั้นการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เพื่อให้กระบวนการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีความโปร่งใส ตลอดจนเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจอย่างแท้จริง

(๓) คณะกรรมการกลั่นกรองกรมการรัฐวิสาหกิจ ซึ่งคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงการคลังหรือรองปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหรือรองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยหรือรองผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือรองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือบุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ จำนวนสามคน และบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการบริหาร

จัดการ ด้านธรรมาภิบาล หรือด้านการวางแผนกลยุทธ์ที่มาจากภาคเอกชน จำนวนสามคน เป็นกรรมการและมี ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่มีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ สอดคล้องกับสมรรถนะหลักของกรรมการรัฐวิสาหกิจเพื่อเสนอต่อผู้มีอำนาจ แต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายที่จัดตั้งรัฐวิสาหกิจต่อไป

(๔) คณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ซึ่งประธานกรรมการในคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงพลังงาน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย หรือเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ และมีผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเป็นเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาและคัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ เพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจพิจารณา

(๕) คณะกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจแต่งตั้งขึ้น ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากการสรรหาจำนวนเก้าคนเป็นกรรมการ และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่ดำเนินกิจการของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับ มุ่งเน้นผลงานและประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ และให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ตลอดจนมติของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจเข้าซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

ไม่มี เนื่องจากคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗ จะสิ้นสุดลงและคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจชุดใหม่จะถูกจัดตั้งตามร่างพระราชบัญญัติต่อไป

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่ เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

เป็นไปตามข้อ ๓.๘.๑

๓.๘ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัติได้ถูกตราขึ้นบนหลักนิติรัฐ โดยคำนึงถึงหลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง และการประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชน จึงได้กำหนดให้ในการใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการองค์กร และผู้มีอำนาจตามร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นไปอย่างจำกัด ขณะเดียวกันจะมีความยืดหยุ่นพอสมควรที่จะสามารถใช้อำนาจในการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจได้อย่างเต็มที่ให้สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจ

และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยต้องคำนึงถึงหลักการทางกฎหมาย ความเหมาะสม ความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตลอดจนหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ใช้กับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หลักธรรมาภิบาลที่สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และมาตรฐานสากล

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา

โทษทางปกครอง

ระบบผสม

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

การกำหนดโทษทางอาญาตามร่างพระราชบัญญัติจะเป็นการคุ้มครองไม่ให้มีการเปิดเผยข้อมูลหรือกิจการของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติหรือรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นข้อมูลหรือกิจการที่ตามปกติไม่ควรเปิดเผย ด้วยเหตุที่หากมีการเปิดเผยข้อมูลหรือกิจการดังกล่าวแล้วอาจกระทบต่อการลงทุนของรัฐวิสาหกิจและบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติได้ โดยกำหนดเหตุเพิ่มโทษสำหรับกรณีการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลหรือกิจการเพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัตียังกำหนดบทลงโทษสำหรับกรณีที่กรรมการในคณะกรรมการบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติหรือกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต จนเป็นเหตุให้บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติได้รับความเสียหาย หรือทำให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์จากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเป็นการรับรองอีกชั้นหนึ่งว่าบุคลากรตามร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการและกรรมการผู้อำนวยการใหญ่บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ซึ่งการตัดสินใจในเชิงการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจจึงมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ ศักยภาพในด้านการลงทุนของรัฐ และความพร้อมในการแข่งขันของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญ

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

(๑) โทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับกรณีการเปิดเผยข้อมูลหรือกิจการของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติหรือรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นข้อมูลหรือกิจการที่ตามปกติไม่ควรเปิดเผย เว้นแต่ เป็นการเปิดเผยตามอำนาจหน้าที่ การเปิดเผยเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ การเปิดเผยข้อมูลหรือกิจการของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติหรือรัฐวิสาหกิจซึ่งบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติหรือรัฐวิสาหกิจดังกล่าวให้ความยินยอมแล้ว การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

(๒) โทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองเท่าของประโยชน์ที่ได้รับหรือพึงจะได้รับจากการกระทำตาม (๑) ดังกล่าว แต่ทั้งนี้ค่าปรับต้องไม่ต่ำกว่าห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับกรณีการเปิดเผยข้อมูลหรือกิจการของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติหรือรัฐวิสาหกิจที่เป็นไปเพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น

(๓) โทษปรับไม่เกินจำนวนค่าเสียหายที่เกิดขึ้น หรือประโยชน์ที่ได้รับ แต่ทั้งนี้ค่าปรับดังกล่าวต้องไม่ต่ำกว่าห้าแสนบาท สำหรับกรณีกรรมการในคณะกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติหรือกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต จนเป็นเหตุให้บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติได้รับความเสียหาย หรือทำให้ตนเอง หรือผู้อื่นได้รับประโยชน์จากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่

(๔) โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ แต่ทั้งนี้ค่าปรับดังกล่าว ต้องไม่ต่ำกว่าหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับกรณีที่มีการกระทำตาม (๓) เป็นการกระทำโดยทุจริต

ทั้งนี้ ได้เทียบเคียงจากบทบัญญัติในลักษณะเดียวกันตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินซึ่งมีหลักการในการกำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นองค์กรกำกับดูแลสถาบันการเงินซึ่งมีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกับคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่มีอำนาจในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ และกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ซึ่งมีหลักการในการคุ้มครองข้อมูลของประชาชนที่ได้รับมาอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจตามกฎหมายดังกล่าวเช่นเดียวกัน

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่

ไม่มี

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไข หรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

ไม่มี

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ผู้ที่มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

(๑) คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจทำหน้าที่รับผิดชอบการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจทั้งระบบให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมถึงตลอดถึงการกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหากิจการของรัฐวิสาหกิจให้สามารถพลิกฟื้นเพื่อดำเนินภารกิจที่เป็นประโยชน์ต่อภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) กระทรวงเจ้าสังกัดจะต้องทำหน้าที่กำหนดกรอบนโยบายและทิศทางของรัฐวิสาหกิจโดยบูรณาการให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของแต่ละกระทรวง และจัดส่งกรอบนโยบายและทิศทางดังกล่าวให้กับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ตลอดจนดำเนินการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจให้ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจนั้นร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(๓) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจโดยได้รับมอบหมายจากกระทรวงการคลังและในฐานะสำนักงานเลขานุการขอคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจจะมีกฎหมายในระดับชั้นพระราชบัญญัติให้อำนาจในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจเป็นครั้งแรก มีภารกิจและความพร้อมในการสนับสนุนรัฐวิสาหกิจได้อย่างรอบด้านและครบถ้วน ตั้งแต่ในขั้นการจัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ การกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจ การยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการที่ดี การจัดตั้งบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ ตลอดจนการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจและบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ เป็นต้น

(๔) บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติที่จะจัดตั้งขึ้นตามร่างกฎหมายซึ่งมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมดจะต้องเป็นผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจที่ได้รับโอนหุ้นจากกระทรวงการคลังและทำหน้าที่กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจดังกล่าวในฐานะผู้ถือหุ้นในเชิงรุก (Active Shareholder) ให้ดำเนินการสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และเกิดผลตอบแทนที่เหมาะสม ตลอดจนลงทุนและบริหารสินทรัพย์ของบริษัท

(๕) รัฐวิสาหกิจทุกแห่งจะมีทิศทางในการปฏิบัติการกิจที่ชัดเจนขึ้น มีนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ได้มาตรฐานสอดคล้องกับที่ใช้กับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและมาตรฐานสากล มีกรรมการรัฐวิสาหกิจที่มีสมรรถนะหลักและคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง และสามารถปฏิบัติการกิจได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้นเนื่องจากมีการรวมศูนย์การตัดสินใจในระดับนโยบายไว้ที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจและบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติสำหรับกรณีรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจำกัดและบริษัทมหาชนจำกัด โดยไม่มีการแปรรูปหรือแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ และไม่มีผลกระทบต่อสภาพการจ้างและสถานะความเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจโดยการตราเป็นพระราชบัญญัตินี้ จึงก่อให้เกิดผลกระทบในเชิงบวกต่อระบบเศรษฐกิจ เสริมสร้างศักยภาพในด้านการลงทุนของรัฐ และความพร้อมในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

ไม่มี

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

เมื่อภาครัฐสามารถกำกับดูแลและบริหารให้รัฐวิสาหกิจสามารถดำเนินการตามภารกิจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่สอดคล้อง

กับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและมาตรฐานสากลแล้ว บริการสาธารณสุขจากภาครัฐจะมีคุณภาพมากขึ้น ได้แก่ การคมนาคม พลังงาน โทรคมนาคม เป็นต้น ประชาชนในฐานะผู้รับบริการสาธารณสุขูปโภคจากภาครัฐ จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้มากขึ้น

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด ยกเว้นความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด และส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนามากน้อยเพียงใด

นอกจากการพัฒนาในเชิงเศรษฐกิจและสังคมที่ประชาชนจะได้รับโดยตรงตามข้อ ๕.๔.๑ แล้ว หากรัฐไม่สามารถจัดทำบริการสาธารณสุขและโครงสร้างพื้นฐานที่ได้คุณภาพบนราคาที่เหมาะสมแล้วก็จะต้นทุนในการประกอบกิจการของเอกชนทุกราย ตลอดจนเป็นอุปสรรคต่อศักยภาพการลงทุนและศักยภาพด้านการแข่งขันของประเทศ ส่งผลให้ผลิตภาพและผลิตผลของประเทศในเชิงเปรียบเทียบลดลง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะแก้ไขปัญหาในเชิงโครงสร้างการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจที่เป็นปัญหาโดยตลอด ทั้งในส่วนของกำกับการแทรกแซง การดำเนินกิจการของรัฐวิสาหกิจ และยกระดับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจอย่างทั่วถึง โดยจะส่งผลให้ประเทศไทยสามารถดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศและพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง การวิจัยและพัฒนาทางเทคโนโลยี และการพัฒนาความสัมพันธ์กับต่างประเทศทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม ได้อย่างยั่งยืน

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

เมื่อภาครัฐมีระบบการกำกับดูแลและพัฒนาวิสาหกิจที่เป็นระบบและรวมศูนย์การตัดสินใจในเชิงการบริหารจัดการไว้ที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจโดยมีสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเป็นสำนักงานเลขานุการ จะสามารถสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจทุกแห่งได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น สามารถบูรณาการการใช้ทรัพยากรของรัฐและทรัพย์สินของรัฐร่วมกันได้อย่างเต็มที่ และทำให้งบประมาณแผ่นดินของรัฐที่จัดสรรให้กับรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งในแต่ละโครงการถูกใช้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสมมากขึ้น รายละเอียดปรากฏตามข้อ ๕.๖

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาการประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่

เมื่อกลไกตามร่างพระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับอย่างเต็มที่ ในระยะสั้น ภาครัฐจะมีกลไกในการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจอย่างเป็นระบบทันที สามารถติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ แผนวิสาหกิจ และแผนปฏิบัติการประจำปีได้ สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูรัฐวิสาหกิจได้อย่างรวดเร็วมากขึ้นและทันทั่วถึง การประเมินผลการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจจะสอดคล้องกับแผนและนโยบายต่างๆ ที่ภาครัฐกำหนด ในระยะยาว รัฐวิสาหกิจจะสามารถจัดทำบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ

ให้แก่ประชาชนและขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสร้างผลตอบแทนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ โดยภาครัฐสามารถลงทุนและบริหารทรัพย์สินเพื่อให้ประเทศมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ไม่มี เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติมีหลักการและสาระสำคัญเป็นการส่งเสริมและพัฒนากลไกการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง จึงมิได้สร้างภาระที่เพิ่มขึ้นหรือก่อให้เกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติตามกฎหมาย นอกจากนี้ คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจยังได้ดำเนินการสื่อสารและสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมาโดยตลอด ตั้งแต่ในขั้นการจัดทำร่าง การรับฟังความคิดเห็น และการเตรียมการผลักดันร่างพระราชบัญญัติให้มีผลใช้บังคับ จึงคาดว่าจะเกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติตามกฎหมายน้อยที่สุด หากได้รับการจัดสรรงบประมาณ โครงสร้าง และอัตรากำลังบุคลากรของรัฐเพื่อดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติอย่างเพียงพอ

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการปฏิรูปการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจโดยมีวัตถุประสงค์สร้างประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรและทรัพย์สินของรัฐ จึงวางหลักการอยู่บนความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐทั้งมิติประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลกระทบ ตลอดจนมีการกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาในการดำเนินงานงบประมาณที่ต้องใช้อย่างชัดเจน มุ่งสร้างความโปร่งใสและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจ และสร้างกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลและหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบรัฐวิสาหกิจทั้งระบบ สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการจัดตั้งบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติขึ้นมาถือหุ้นรัฐวิสาหกิจประเภทบริษัทในรูปแบบของ Holding Company บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติจะสามารถใช้ประโยชน์จากการรวมกลุ่ม เช่น การใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีร่วมกัน สิทธิประโยชน์ในการต่อรองและการลงทุน เป็นต้น และทำให้งบประมาณแผ่นดินของรัฐที่จัดสรรให้กับรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งในแต่ละโครงการถูกใช้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสมมากขึ้น ตลอดจนสร้างรายได้ให้กับรัฐได้มากขึ้น โดยไม่ได้ก่อให้เกิดภาระหน้าที่ให้กับประชาชน หรือจำกัดสิทธิเสรีภาพประชาชนแต่อย่างใด

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้

กระทรวงการคลังโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีความพร้อมที่จะดำเนินการตามมาตรการต่างๆ ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ โดยในปัจจุบันได้มีการดำเนินการบางส่วนที่สอดคล้องกับมาตรการในพระราชบัญญัติเช่น การประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ การวิเคราะห์สถานะการเงิน

ของรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจจะใช้การบริหารจัดการแนวใหม่ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและประสิทธิภาพของบุคลากร ทั้งในด้านองค์ความรู้ และทักษะในการรองรับภารกิจ ที่จะปฏิบัติภารกิจตามร่างพระราชบัญญัติ

อย่างไรก็ดี เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติจะจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่มีอำนาจหน้าที่ และภารกิจตามกฎหมายในระดับชั้นพระราชบัญญัติ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเป็นสำนักงาน เลขาธิการเป็นครั้งแรก นอกจากนี้ยังสร้างกลไกการคัดเลือกกรรมการรัฐวิสาหกิจโดยการจัดตั้งคณะกรรมการ กลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจที่ต้องดำเนินการคัดเลือกกรรมการรัฐวิสาหกิจทุกครั้งที่มีตำแหน่งว่างลง นอกจากนี้ ยังจัดตั้งบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติขึ้นเป็นหน่วยงานใหม่ทำหน้าที่เป็นผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจประเภทบริษัทเป็นครั้งแรก จึงต้องจัดโครงสร้างและอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจใหม่ให้สอดคล้องกับภารกิจ ที่จะเพิ่มขึ้นตามร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยเมื่อร่างพระราชบัญญัติใช้บังคับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ไปปฏิบัติงานของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติเป็นการชั่วคราว ไม่เกิน ๑ ปี เพื่อก่อตั้งและดำเนินการสรรหาบุคลากร ของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติทันที เพื่อให้กลไกการทำงานที่ของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติคู่ขนานไปกับสำนักงาน คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้อย่างต่อเนื่องและไม่เกิดผลกระทบ

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

เนื่องจากภารกิจตามร่างพระราชบัญญัติจะเป็นการกำหนดนโยบาย ส่งผ่านนโยบายไปยังรัฐวิสาหกิจ และนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผล ดำเนินการประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรต่างๆ อย่างเป็นระบบ ตลอดจนมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเชิงเศรษฐกิจและการลงทุนของประเทศ การลงทุน การบริหารจัดการทรัพย์สินให้เพิ่มมูลค่า หลักธรรมาภิบาล การกำกับดูแลกิจการที่ดี และสามารถวิเคราะห์โดยเชื่อมโยง มิติการพัฒนาในด้านต่างๆ ของรัฐวิสาหกิจได้ จึงต้องเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์หลากหลายในระดับสูง ทั้งในสาขากฎหมาย บัญชี เศรษฐศาสตร์ การเงิน และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย

(๑) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจจะต้องใช้งบประมาณด้านบุคลากร เบี้ยประชุมกรรมการ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มเติม ตามภารกิจที่เพิ่มขึ้น

(๒) บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติจะต้องใช้ทุนประเดิมจำนวน ๑,๐๐๐ ล้านบาทเพื่อใช้ในการก่อตั้ง สรรหา บุคลากร และการดำเนินการในช่วงเริ่มแรก ตลอดจนสร้างเสถียรภาพในด้านการเงิน สร้างภาพลักษณ์ที่ดี และสร้างความมั่นใจให้กับผู้ลงทุน โดยคณะกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติสามารถอนุมัติประมาณการรายจ่าย ประจำปีของบริษัทได้ ในวงเงินไม่เกินร้อยละศูนย์จุดศูนย์แปดของมูลค่าสินทรัพย์รวมของบริษัท ณ วันสิ้นไตรมาส ก่อนการจัดเตรียมประมาณการรายจ่าย แต่ไม่เกินหนึ่งพันล้านบาท

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจและคณะกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติจะเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมของโครงสร้างและอัตรากำลังที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติไม่มีสถานะเป็นส่วนราชการ จึงไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน ก.พ.

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

กระทรวงการคลังโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้ดำเนินการสื่อสารและสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและประชาชนมาโดยตลอด ตั้งแต่ในขั้นการจัดทำร่าง การรับฟังความคิดเห็น และการเตรียมการผลักดันร่างพระราชบัญญัติให้มีผลใช้บังคับ ผ่านการจัดประชุมสัมมนาจำนวนหลายครั้ง การประชุมกลุ่มย่อย การเผยแพร่หลักการในการปฏิรูปและร่างพระราชบัญญัติในทุกช่องทาง การตอบคำถามและชี้แจงทางโทรศัพท์ และการจัดทำ Infographics เป็นต้น

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

เป้าหมายในการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจโดยการจัดทำเป็นร่างกฎหมายฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์หลักในการเชื่อมโยงนโยบายจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจให้ร่วมดำเนินการจัดทำ “แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ” ซึ่งนโยบายที่เกิดขึ้นในปัจจุบันปรากฏขึ้นทั้งในฐานะของนโยบายของผู้ถือหุ้น นโยบายของกระทรวงเจ้าสังกัด และหลักเกณฑ์กลางในการกำกับดูแลการทำหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจทั้งระบบ ซึ่งต้องสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล ดังนั้น การทำหน้าที่ภายใต้กรอบของร่างพระราชบัญญัติจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ เช่น กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานหลักที่กำหนดนโยบายและกำกับการดำเนินงานด้านต่างๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ เป็นต้น

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันกับรัฐวิสาหกิจและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ตามข้อ ๗.๒

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจาก

กระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่และภารกิจในการบริหารและการพัฒนารัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

ร่างพระราชบัญญัติวางหลักการอยู่บนความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐทั้งมิติประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลกระทบ ตลอดจนมีการกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาในการดำเนินงาน งบประมาณที่ต้องใช้อย่างชัดเจน มุ่งสร้างความโปร่งใส และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจ และสร้างกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลและหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบรัฐวิสาหกิจทั้งระบบ สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ รายละเอียดปรากฏตามข้อ ๕.๖

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง แต่ละขั้นตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด

ร่างพระราชบัญญัติมีสาระสำคัญเป็นการปฏิรูปกลไกการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีขอบเขตของภารกิจอยู่ในฝ่ายปกครองจึงเป็นร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดกระบวนการและขั้นตอนให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น และไม่ได้กำหนดขั้นตอนเพิ่มเติมให้กับประชาชนในการรับบริการจากภาครัฐแต่อย่างใด นอกจากนี้ร่างพระราชบัญญัตียังกำหนดมาตรการสร้างความโปร่งใสให้กับกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจของภาครัฐ และการดำเนินการกิจการของรัฐวิสาหกิจ ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลการดำเนินการต่างๆ ได้อีกด้วย

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลยพินิจ การใช้ดุลยพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมอย่างไร

ร่างพระราชบัญญัติได้ถูกตราขึ้นบนหลักนิติรัฐ โดยคำนึงถึงหลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง และการประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชน จึงได้กำหนดให้ในการใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการ องค์กร และผู้มีอำนาจตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นไปอย่างจำกัด ขณะเดียวกันจะมีความยืดหยุ่นพอสมควรที่จะสามารถใช้อำนาจในการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจได้อย่างเต็มที่ โดยกำหนดให้ต้องคำนึงถึงหลักการทางกฎหมาย ความเหมาะสม ความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตลอดจนหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ใช้กับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หลักธรรมาภิบาลที่สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและมาตรฐานสากล

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร

ร่างพระราชบัญญัติมีสาระสำคัญเป็นการปฏิรูปกลไกการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจซึ่งมีขอบเขตของภารกิจอยู่ในฝ่ายปกครอง จึงไม่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชนโดยตรง

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

(๑) คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ มีหน้าที่ในการกำกับดูแลให้รัฐวิสาหกิจปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์ แผนวิสาหกิจ และแผนปฏิบัติการประจำปี และรายงานผลการปฏิบัติตามแผนดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและเปิดเผยต่อสาธารณชน

(๒) กระทรวงการคลังมีหน้าที่ในการประเมินผลการดำเนินงานของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจกำหนด โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผลการดำเนินงานตามแผนงานประจำปีของบริษัท และผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัท โดยให้คำนึงถึงสถานะทางเศรษฐกิจ ปัญหาและสภาพการแข่งขันในรายสาขาธุรกิจ ตลอดจนการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ

(๓) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจและบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติมีหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวอย่างน้อยต้องคำนึงถึงการดำเนินการตามพันธกิจ แผนวิสาหกิจและแผนปฏิบัติการประจำปี หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลกรรมการรัฐวิสาหกิจ สถานะและเสถียรภาพทางการเงินขององค์กร ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการที่ดี หลักธรรมาภิบาล และการบริหารความเสี่ยง แนวทางการพัฒนาองค์กรให้มีความยั่งยืนในระยะยาว ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ และการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

ลำดับที่	สาระของกฎหมายลำดับรอง	หน่วยงาน
๑.	มาตรา ๑๒ (๕) หลักเกณฑ์เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ	คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
๒.	มาตรา ๑๒ (๖) ประกอบมาตรา ๓๐ หลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจและบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ	คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

ลำดับที่	สาระของกฎหมายลำดับรอง	หน่วยงาน
๓.	มาตรา ๑๒ (๘) หลักเกณฑ์การอนุมัติโครงการลงทุน งบลงทุนประจำปี และการรายงานการเบิกจ่ายงบลงทุนประจำปีของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัท	คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
๔.	มาตรา ๑๖ ประกาศกำหนดค่าตอบแทนกรรมการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๕.	มาตรา ๑๗ ระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ	คณะกรรมการคัดเลือก
๖.	มาตรา ๒๔ หลักเกณฑ์การเสนอกรอบนโยบายการพัฒนาและทิศทางการลงทุนของรัฐวิสาหกิจเพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์	คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
๗.	มาตรา ๒๖ หลักเกณฑ์การจัดทำแผนวิสาหกิจและแผนปฏิบัติการประจำปี	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
๘.	มาตรา ๒๗ หลักเกณฑ์การจัดทำผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ	คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
๙.	มาตรา ๒๙ หลักเกณฑ์การจัดทำบัญชีและวิธีการคำนวณเงินขาดหายหรือเงินอุดหนุน และการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
๑๐.	มาตรา ๓๕ ประกาศกำหนดแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด	คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
๑๑.	มาตรา ๓๘ หลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด	คณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจ
๑๒.	มาตรา ๔๓ หลักเกณฑ์การจัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปี	คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
๑๓.	มาตรา ๔๙ ประกาศกำหนดแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ	บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ
๑๔.	มาตรา ๖๒ หลักเกณฑ์และวิธีการเปิดเผยการจ่ายค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่นของกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ	คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
๑๕.	มาตรา ๖๕ หลักเกณฑ์และวิธีการในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	คณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๖.	มาตรา ๗๗ หลักเกณฑ์การจัดทำงบประมาณประจำปี	คณะกรรมการบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ
๑๗.	มาตรา ๘๑ หลักเกณฑ์การจัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปีบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ	คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็นหน่วยงานภาครัฐ
ปรากฏตามสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นแนบท้าย

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร

กระทรวงการคลังโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้ดำเนินการสื่อสารและสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและประชาชนมาโดยตลอด ตั้งแต่ในขั้นการจัดทำร่าง การรับฟังความคิดเห็น และการเตรียมการผลักดันร่างพระราชบัญญัติให้มีผลใช้บังคับ ผ่านการจัดประชุมสัมมนาจำนวนหลายครั้ง การประชุมกลุ่มย่อย การเผยแพร่หลักการในการปฏิรูปและร่างพระราชบัญญัติในทุกช่องทาง การตอบคำถามและชี้แจงทางโทรศัพท์ และการจัดทำ Infographics เป็นต้น และยังคงเปิดเผยร่างพระราชบัญญัติก่อนที่จะได้รับฟังความคิดเห็นและหลังรับฟังความคิดเห็นจนถึงปัจจุบัน

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

จัดทำ ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่

วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง

พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

ข้อคัดค้านหรือความเห็นหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น อย่างไรก็ตามก็ได้ชี้แจงแล้ว

ครบทุกประเด็น

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณา

จัดทำร่างกฎหมาย

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

ลงชื่อ
1๐๗๗ จันทน์ประทีป

(นายเอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

วัน/เดือน/ปีที่จัดทำ 6 มิ.ย 2560

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สำนักกฎหมาย

โทร ๐ ๒๒๙๘ ๕๘๘๐-๗ ต่อ ๓๑๒๐ (นายณัฐธามา)

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

โดยที่รัฐวิสาหกิจเป็นกลไกของรัฐในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการลงทุนของประเทศ รวมถึงเป็นผู้ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ดังนั้น ภาครัฐจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้เหมาะสมกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และสอดคล้องกับมาตรการที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลซึ่งครอบคลุมถึงการกำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้กำหนดนโยบาย (Policy Maker) ผู้กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ (Regulator) และเจ้าของ (Owner) ให้ชัดเจน ตลอดจนให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเพื่อเป็นช่องทางในการส่งผ่านนโยบายของภาครัฐไปยังรัฐวิสาหกิจให้มีความชัดเจนและโปร่งใส รวมทั้งให้มีการเปิดเผยข้อมูลการประเมินผลการดำเนินงาน การกำหนดกระบวนการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ ที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพและความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ อันนำไปสู่สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดทำบริการสาธารณะที่มีคุณภาพให้แก่ประชาชนและขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และสมควรจัดตั้งบริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ (บริษัทฯ) ทำหน้าที่ในฐานะผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทแทนกระทรวงการคลัง เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้มีความพร้อมในการแข่งขันเชิงพาณิชย์และสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยยังคงความเป็นรัฐวิสาหกิจไว้ จึงเห็นสมควรจัดทำร่างกฎหมายการพัฒนารัฐวิสาหกิจ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามหลักการข้างต้น

ในขั้นการจัดทำร่างกฎหมายการพัฒนารัฐวิสาหกิจ คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบกำกับดูแลและระบบบริษัทวิสาหกิจของรัฐวิสาหกิจ (คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบกำกับดูแลฯ) ซึ่งมีนายประสาร ไตรรัตน์วรกุล เป็นประธานอนุกรรมการ และผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (เอกสารแนบ ๑) คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบกำกับดูแลฯ ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการต่างๆ เพื่อยกระดับและปฏิรูปการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนกำหนดแนวคิดที่ให้มีการจัดตั้งองค์กรเจ้าของ (Ownership Structure) ประกอบด้วย ๒ หน่วยงาน คือ สคร. ทำหน้าที่ดูแลรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งโดยกฎหมาย และบริษัทฯ ทำหน้าที่ดูแลรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัท ซึ่งในการปฏิรูปดังกล่าวจะต้องกระทำโดยการตรากฎหมาย จึงได้จัดตั้งคณะทำงานยกร่างกฎหมายเพื่อการปฏิรูประบบการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมายและผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ (เอกสารแนบ ๒) คณะทำงานดังกล่าวได้ดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. (ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ) ...

/รัฐวิสาหกิจฯ) ...

รัฐวิสาหกิจฯ) เสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบการกำกับดูแลฯ และ คนร. และกระทรวงการคลังได้เสนอ
ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ส่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๑๐๙ ลงวันที่ ๒๗
พฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง แจ้งว่า รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)
สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้วมีคำสั่งให้กระทรวงการคลังรับร่างพระราชบัญญัติ
การพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ และความเห็นของกระทรวงพลังงานและคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติไปพิจารณาทบทวนความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติอีกครั้งหนึ่ง ตลอดจนหากประสงค์จะเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ อีกครั้งหนึ่งต่อคณะรัฐมนตรี ให้กระทรวงการคลังจัดทำแผน
ในการจัดทำกฎหมายลำดับรองและกรอบระยะเวลาของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ทั้งนี้ กระทรวงการคลัง
จะต้องดำเนินการให้ได้ข้อยุติก่อนนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีด้วย
(เอกสารแนบ ๓)

กระทรวงการคลังได้ดำเนินการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติการพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ
ตามความเห็นของกระทรวงพลังงานและคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ยังคงเป็นไปตาม
หลักการและสาระสำคัญเดิมแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของรองนายกรัฐมนตรี
(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) จึงได้ลงนามเสนอร่างพระราชบัญญัติอีกครั้ง เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ เพื่อสำนัก
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม
๒๕๕๙ ได้มีมติเห็นชอบหลักการของร่างพระราชบัญญัติการพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ
และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป (เอกสารแนบ ๔)

๑. การรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายในชั้นการเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติต่อคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ เป็นผลลัพธ์จากการทำงานร่วมกันของหลาย
ภาคส่วนทั้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชนมาตั้งแต่เริ่มแรก ทั้งนี้ ในการดำเนินการ
จัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สคร. ร่วมกับคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบกำกับ
ดูแลฯ ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ ดังนี้

๑.๑ การจัดประชุมสัมมนาฯ รับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

สคร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คนร. ได้ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น
ในหลายรูปแบบและวิธีการ เนื่องจากภารกิจของแต่ละรัฐวิสาหกิจจะมีความเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วน
ทั้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ กลุ่มพนักงานรัฐวิสาหกิจต่างๆ ตลอดจนภาคประชาชน
ที่สนใจ โดยใช้วิธีการจัดสัมมนาฯ รับฟังความคิดเห็น และการเผยแพร่หลักการและร่างพระราชบัญญัติการพัฒนา
รัฐวิสาหกิจฯ ผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ สคร. ดังนี้

๑.๑.๑ วิธีการ จำนวนครั้ง วันที่และสถานที่จัดการประชุมสัมมนา

ในการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมาย สคร. ได้สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
และอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามร่างพระราชบัญญัติการพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ ตลอดจน

/ดำเนินการ ...

ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แสดงความคิดเห็น จำนวนทั้งสิ้น ๔ ครั้ง ดังนี้

(๑) เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ ถนนวิภาวดีรังสิต โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาเป็นผู้แทนจากสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ

(๒) เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (นนทบุรี) โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาเป็นผู้แทนจากสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ (เครือข่ายไฟฟ้า ประปา และยา)

(๓) เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ สโมสรทหารบก วิภาวดีรังสิต โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาเป็นผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง

(๔) เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมคอนราด ถนนวิเทศ กรุงเทพฯ โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาจากส่วนราชการระดับกระทรวงและกรมต่างๆ รัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ รวมตลอดถึงผู้ที่สนใจ จำนวนทั้งสิ้น ๔๐๑ คน โดยได้เรียนเชิญปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานในการสัมมนา และมีนายประสาร ไตรรัตน์วรกุล นายบวรยง พงษ์พานิช และนายรพี สุจริตกุล กรรมการใน คนร. เป็นวิทยากรในการบรรยายหลักการของการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ การจัดตั้งและการทำหน้าที่ของบรรษัทฯ และสาระสำคัญของร่างกฎหมายและผู้อำนวยการ สคร. บรรยายภาพรวมและความเป็นมาของการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ ตามลำดับ

ทั้งนี้ ก่อนการประชุมสัมมนาฯ รับฟังความคิดเห็นดังกล่าว สคร. ได้เผยแพร่ร่างกฎหมายดังกล่าวทั้งทางเว็บไซต์ของ สคร. (www.sepo.go.th) เป็นการล่วงหน้าเพื่อให้ผู้เข้าร่วมการสัมมนาได้ศึกษา และจัดเตรียมเอกสารให้กับผู้เข้าร่วมสัมมนาในวันและเวลาดังกล่าวแล้ว โดยเอกสารในการประชุมรับฟังความคิดเห็นทั้ง ๔ ครั้ง ประกอบไปด้วย เอกสารสรุปหลักการและสาระสำคัญของร่างกฎหมายในรูปแบบ PowerPoint presentation และร่างกฎหมายฉบับที่จะใช้ในการนำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เป็นเอกสารหลักในการประกอบบรรยายพร้อมทั้งจัดให้มีการถาม-ตอบเพื่อแลกเปลี่ยนความเห็นและทำความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยแล้ว นอกจากนี้ สคร. ได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถจัดส่งข้อเสนอมติหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้กับ สคร. เพื่อประกอบการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติได้ภายในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ ด้วย

๑.๑.๒ กลุ่มเป้าหมาย

สคร. ได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นอย่างเป็นทางการจำนวนทั้งสิ้น ๔ ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกประเภท ได้แก่ ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนพนักงาน ผู้แทนสหภาพแรงงานของรัฐวิสาหกิจต่างๆ และผู้แทนสมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และผู้แทนจากส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ และองค์กรเอกชน รวมถึงได้จัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

/สำนักงาน ...

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ธปท. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) ตลอดจนรัฐวิสาหกิจ ๑๒ แห่ง ที่อยู่ในข่ายที่บริษัทฯ จะได้รับโอนหุ้นจากกระทรวงการคลัง ตลอดระยะเวลา ๒ ปี ตั้งแต่ในชั้นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติ การพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ

๑.๑.๓ สรุปประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีความคิดเห็นและข้อสังเกตหรือความเห็นอย่างกว้างขวาง โดยสามารถจำแนกกลุ่มความเห็นออกได้เป็น ๓ ด้าน ดังนี้

(๑) ด้านหลักการของการปฏิรูประัฐวิสาหกิจ

ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความเห็นสอดคล้องกับหลักการในการปฏิรูประัฐวิสาหกิจ โดยเห็นว่าแนวทางตามร่างพระราชบัญญัติการพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ จะสามารถทำให้รัฐวิสาหกิจทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยปราศจากการแทรกแซงทางการเมืองที่ไม่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าร่วมการประชุมรับฟังความคิดเห็นมีข้อสังเกตบางประการ เช่น ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ อาจมีบทบัญญัติที่แฝงกระบวนการที่นำไปสู่การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ และกรณีการกำหนดให้บริษัทฯ ได้รับโอนรัฐวิสาหกิจที่มีผลประกอบการดี ทั้งที่บริษัทฯ ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพรัฐวิสาหกิจ ซึ่งควรเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพรัฐวิสาหกิจที่มีปัญหาการดำเนินการ

(๒) ด้านการทำหน้าที่ของบริษัทฯ

ผู้เข้าร่วมสัมมนามีข้อสังเกตเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของบริษัทฯ หลายประการ เช่น การให้ความเป็นอิสระของบริษัทฯ เป็นหลักการที่ดี แต่อาจนำไปสู่การใช้จ่ายเงินงบประมาณมากเกินไปจนความจำเป็น การจัดตั้งบริษัทฯ อาจกระทบต่อรายได้นำส่งรัฐของรัฐวิสาหกิจ และต่อความสัมพันธ์กับกระทรวงเจ้าสังกัดเดิมของรัฐวิสาหกิจ รวมถึงการประเมินผลการทำหน้าที่ของบริษัทฯ ที่ไม่นำผลการประเมินเชื่อมโยงไปกับระบบแรงจูงใจของบุคลากรของบริษัทฯ เป็นต้น

(๓) ด้านสาระของร่างกฎหมาย

นอกจากการรับฟังความคิดเห็นในการจัดการประชุมสัมมนา ซึ่งเป็นการให้ความคิดเห็นในภาพรวมแล้ว ยังได้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดส่งข้อสังเกตเกี่ยวกับสาระของร่างพระราชบัญญัติการพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ ให้กับ สคร. โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

(๓.๑) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เห็นว่าร่างบทบัญญัติที่กำหนดให้รัฐวิสาหกิจและบริษัทฯ สามารถแต่งตั้ง สตง. หรือผู้สอบบัญชีอื่นที่สำนักงาน ก.ล.ต. ให้ความเห็นชอบ อาจไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๙ ที่กำหนดให้ สตง. มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการเงินแผ่นดิน ประกอบมาตรา ๔ ที่กำหนดให้รัฐวิสาหกิจและบริษัทวิสาหกิจฯ เป็นหน่วยรับตรวจ

(๓.๒) สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย เสนอให้กระบวนการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจโดยผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจตามร่างกฎหมายไม่ต้องเสนอชื่อต่อ คกร. เพื่อพิจารณาอีก โดยให้คณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจที่จะจัดตั้งขึ้นเสนอชื่อต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งบุคคลเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งได้เอง

๑.๒ การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ สคร.
(www.sepo.go.th)

๑.๒.๑ วิธีการ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

เนื่องจากร่างกฎหมายพัฒนารัฐวิสาหกิจมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับหลายภาคส่วนซึ่งมีผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องจำนวนมาก ซึ่ง สคร. ได้ดำเนินการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติการพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ ให้สอดคล้องกับข้อคิดเห็นที่ได้รับจากการรับฟังความคิดเห็น ในการนี้จึงได้ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลร่างกฎหมายและหลักการของร่างกฎหมายในรูปแบบ PowerPoint Presentation และ Infographic ผ่านทางเว็บไซต์ของ สคร. ตั้งแต่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นมา

๑.๒.๒ ประเด็นที่มีการรับฟังความคิดเห็น

สคร. ได้รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลฯ ในทุกประเด็นตามร่างพระราชบัญญัติการพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ แต่ไม่ปรากฏว่ามีผู้ส่งประเด็นความเห็นเพิ่มเติมมายังช่องทางนี้

เนื่องจากเมื่อร่างกฎหมายมีผลใช้บังคับจะมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงระบบการพัฒนาการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจอย่างมีนัยสำคัญ กระทั่งต่อภารกิจของหลายหน่วยงาน ทั้งส่วนราชการในระดับกระทรวงและกรม ตลอดจนมีการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ในลักษณะของบรรษัทฯ เพื่อถือหุ้น และกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจประเภทบริษัท เช่นเดียวกับบริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นครั้งแรก จึงส่งผลให้เกิดข้อกังวลและข้อสังเกตทั้งในระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติ ดังนั้น นอกจากการรับฟังความคิดเห็นจากการประชุมสัมมนาฯรับฟังความคิดเห็นแล้ว เพื่อให้การจัดทำร่างกฎหมายและการรับฟังความคิดเห็นสัมฤทธิ์ผล สคร. จึงได้ดำเนินการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสหภาพแรงงานและสมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจ นอกจากนี้ ยังได้สร้างความรู้ความเข้าใจในหลักการของร่างกฎหมายตามที่ได้รับการประสานงานจากหน่วยงานต่างๆ เช่น บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) และอนุกรรมการของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นต้น

๒. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติการพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ ที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

สคร. ได้ดำเนินการจัดทำสรุปประเด็นข้อคิดเห็นและข้อสังเกตจากผู้เข้าร่วมสัมมนาพร้อมทั้งได้ดำเนินการปรับปรุงหลักการและบทบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัติการพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ แล้ว ดังนี้

ประเด็นความคิดเห็น/ข้อสังเกต	บทบัญญัติใดที่ควร พระราชบัญญัติ ที่ใช้รับฟังความคิดเห็น	ควรปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ ที่เสนอคณะรัฐมนตรี
๑. ประเด็นเชิงหลักการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ		
<p>การตรวจสอบงบการเงินของรัฐวิสาหกิจและบริษัทฯ โดยกำหนดให้ตรวจสอบโดย สตง. หรือผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. อาจไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เนื่องจาก มาตรา ๓๙ กำหนดให้ สตง. มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการเงินแผ่นดิน ประกอบมาตรา ๔ กำหนดให้รัฐวิสาหกิจและบริษัทฯ เป็นหน่วยรับตรวจ</p>	<p>ร่างมาตรา ๓๙ วรรค ๒ กำหนดให้งบการเงินต้องผ่านการตรวจสอบโดย สตง. หรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงาน ก.ล.ต. รับรองและ มาตรา ๗๐ กำหนดให้คณะกรรมการบริษัทฯ แต่งตั้ง สตง. หรือผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. เป็นผู้สอบบัญชี</p>	<p>เห็นควรตัดข้อความตามมาตรา ๓๙ วรรค ๒ และมาตรา ๗๐ ออก (เพราะเป็นกรณีของรัฐวิสาหกิจที่มีได้อยู่ในข่ายที่จะโอนไปบริษัทฯ) ซึ่งหากจะจ้างผู้สอบบัญชีอื่นเพิ่มเติมจาก สตง. ก็สามารถกระทำตัวเองอยู่แล้วโดยไม่ต้องอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อการดำเนินการดังกล่าวอีก</p>
<p>การแบ่งรัฐวิสาหกิจที่มีทุนเป็นหุ้นให้บริษัทฯ กำกับดูแลอาจยังไม่เหมาะสม เพราะรัฐวิสาหกิจที่ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพ เช่น การรถไฟแห่งประเทศไทย และองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ มิได้มีทุนเป็นหุ้นและบริษัทฯ สามารถกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจได้โดยไม่ต้องมีการโอนหุ้น</p>	<p>ร่างมาตรา ๔๙</p>	<p>การโอนหุ้นให้บริษัทฯ เป็นไปตามนโยบายและมติของ คนร.</p>
<p>นิยาม “รัฐวิสาหกิจ” ควรครอบคลุมถึงในรัฐวิสาหกิจชั้นลูกของรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทด้วย เพื่อให้สภาพบังคับของกฎหมายไม่เกิดความลักลั่น</p>	<p>นิยามรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๓</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นร่างกฎหมายที่กำหนดการดำเนินงานในเชิงนโยบายซึ่งรัฐวิสาหกิจแม้สามารถถ่ายทอดนโยบายไปยังบริษัทในชั้นลูกได้ จึงไม่จำเป็นต้องแก้ไขนิยามรัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๓</p>
<p>มติคณะรัฐมนตรีที่ยกเว้นให้รัฐวิสาหกิจบางแห่ง ไม่ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง กฎระเบียบ ข้อบังคับและมติคณะรัฐมนตรีที่ใช้กับรัฐวิสาหกิจทั่วไป ยังมีผลอยู่หรือไม่ ควรกำหนดให้ชัดเจน</p>	<p>ไม่ปรากฏบทบัญญัติในลักษณะดังกล่าว</p>	<p>สามารถใช้มาตรการในทางบริหารโดยไม่จำเป็นต้องแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ โดยยังให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีที่มีอยู่เดิม</p>
๒. ประเด็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของบริษัทฯ		

ประเด็นความกังวล/ข้อสังเกต	บทบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัติ ที่ใช้เรียกถึงความวิตกกังวล	การปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ ที่เสนอคณะรัฐมนตรี
กลไกตามกฎหมายที่จะกำกับจ่ายค่าตอบแทนให้กับบุคลากรของบริษัทฯ อย่างไม่เหมาะสม	ไม่ปรากฏบทบัญญัติในลักษณะดังกล่าวตามร่างมาตรา ๔๕	เห็นควรปรับปรุงร่างมาตรา ๔๕ ให้มีการขอความเห็นชอบแนวทางการใช้จ่ายเงินดังกล่าวต่อกระทรวงการคลัง/คนร.
ผลของคดีความที่มีอยู่ระหว่างรัฐวิสาหกิจกับประชาชน เมื่อเปลี่ยนการถือหุ้นจากกระทรวงการคลังเป็นบริษัทฯ แล้ว และการที่บริษัทฯ ไม่เป็นส่วนราชการ จะมีการดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชนบางกลุ่มหรือไม่	ร่างมาตรา ๘๓	ร่างมาตรา ๘๓ ได้รองรับกรณีดังกล่าวไว้แล้ว นอกจากนี้ บริษัทฯ ที่รับโอนหุ้นจากกระทรวงการคลังไปยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล
หากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลแล้วเกิดความเสียหายกับรัฐวิสาหกิจ รัฐวิสาหกิจจะมีสิทธิเรียกร้องให้รัฐบาลชดเชยโดยนำคดีขึ้นสู่ศาลได้หรือไม่	ไม่มีประเด็นตามร่างพระราชบัญญัติ	มติคณะรัฐมนตรีในปัจจุบันป้องกันมิให้ภาครัฐฟ้องร้องกันเอง ไม่ใช่ข้อจำกัดตามร่างกฎหมาย จึงไม่มีประเด็นต้องแก้ไข
การที่บริษัทฯ มีสิทธิกันเงินไว้ถึง ๑,๐๐๐ ล้านบาท จะกระทบกับเงินนำส่งรายได้แผ่นดินหรือไม่	ร่างมาตรา ๔๕	รัฐวิสาหกิจคือกลไกของรัฐในการพัฒนาประเทศ การหลีกเลี่ยงจากภาคการเมืองจึงเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ หากแต่ร่างกฎหมายมีขึ้นเพื่อป้องกันมิให้มีการใช้อำนาจทางการเมืองที่ไม่เหมาะสมและไม่รับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดขึ้น
บริษัทฯ จะยังถูกแทรกแซงทางการเมืองหรือไม่	ไม่มีบทบัญญัติ	กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจในกำกับบริษัทมีหน้าที่ในการร่วมกำหนดนโยบายผ่านแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ
ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐวิสาหกิจที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของบริษัทฯ กับกระทรวงเจ้าสังกัดเดิมยังไม่มี ความชัดเจน หรือให้รัฐวิสาหกิจขึ้นตรงต่อบริษัทฯ เพียงแห่งเดียว	ร่างมาตรา ๑๘ - ๒๐	กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจในกำกับบริษัทมีหน้าที่ในการร่วมกำหนดนโยบายผ่านแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ
หากรัฐไม่มีรายได้เพียงพอ จากเดิมที่เรียกให้รัฐวิสาหกิจนำส่งเพิ่ม ต่อจากนี้ จะเรียกจากรัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทฯ ได้อีกหรือไม่ และถ้าเรียกจากรัฐวิสาหกิจได้บริษัทฯ จะต้องขอความเห็นชอบจากบริษัทฯ	ร่างมาตรา ๖๖	เห็นควรให้เพิ่มเติมบทบัญญัติรองรับการเรียกเงินนำส่งรัฐ นอกเหนือจากการนำส่งรัฐเป็นรายปี

ประเด็นความคิดเห็น/ข้อสังเกต	บทบัญญัติทศวรรัง พระราชบัญญัติ ที่ใช้รับฟังความคิดเห็น	การปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ ที่เสนอคณะรัฐมนตรี
ก่อนหรือไม่ /ถ้าบริษัทฯ ไม่เห็นชอบ แต่รัฐ มีความจำเป็นต้องใช้เงินจะดำเนินการ อย่างไร		
เหตุใดผลประเมินรัฐวิสาหกิจ จึงเชื่อมโยงกับการจ่ายค่าตอบแทน กรรมการและพนักงาน แต่บริษัทฯ ไม่ต้องเชื่อมโยงกับระบบประเมินผล	ไม่มีบทบัญญัติ	เห็นควรให้เพิ่มเติมบทบัญญัติให้นำผล ประเมินเชื่อมโยงกับการจ่ายค่าตอบแทน บุคลากรของบริษัทฯ ตามมาตรฐาน ที่ใช้เป็นการทั่วไปกับรัฐวิสาหกิจ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย
๓. ประเด็นเกี่ยวกับการกลั่นกรองกรมการรัฐวิสาหกิจ		
ขั้นตอนการเสนอชื่อผู้ที่จะได้รับแต่งตั้ง เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ เห็นควรให้ เสนอคณะกรรมการกลั่นกรองกรมการ รัฐวิสาหกิจและเสนอผู้มีอำนาจแต่งตั้ง โดยไม่ต้องเสนอ คnr. (เห็นควรให้แก้ไข ร่างมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๒๖)	ร่างมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๖ กำหนดให้ต้องเสนอชื่อต่อ คnr. และผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ซึ่งสอดคล้อง กับอำนาจหน้าที่ของ คnr. ปัจจุบัน (ตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการกำหนด นโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗) ซึ่งสอดคล้อง กับเจตนารมณ์ในการจัดตั้ง คณะกรรมการกลางในการพิจารณา การดำเนินการทั้งปวงของ รัฐวิสาหกิจ	เห็นควรให้ต้องมีการนำเสนอ คnr. ตามร่างเดิม
การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มี ส่วนได้เสียในการกำหนดมาตรฐาน การจัดทำสมรรถนะหลัก ให้เป็นหน้าที่ ของคณะกรรมการ รัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง แทนคณะกรรมการกลั่นกรองกรมการ รัฐวิสาหกิจ	คณะกรรมการกลั่นกรองกรมการ รัฐวิสาหกิจ มีหน้าที่รับผิดชอบกับ เรื่องดังกล่าวร่วมกับรัฐวิสาหกิจ จึงต้องจัดให้มีการรับฟังความ คิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียด้วย เช่นกัน	เห็นควรให้ต้องมีการนำเสนอ คnr. ตามร่างเดิม
แก้ไขจากเดิมที่ให้คณะกรรมการ กลั่นกรองกรมการรัฐวิสาหกิจต้อง ดำเนินการภายใต้หลักธรรมาภิบาล เป็นให้คณะกรรมการสรรหา ที่รัฐวิสาหกิจจัดตั้งขึ้น ต้องดำเนินการ ภายใต้หลักธรรมาภิบาลแทน	การแก้ไขดังกล่าวอาจเป็นการ กำหนดให้รัฐวิสาหกิจต้องตั้ง คณะกรรมการสรรหาในทุกกรณี	เห็นควรให้ต้องมีการนำเสนอ คnr. ตามร่างเดิม

ประเด็นความคืบหน้า/ข้อสังเกต	บทบัญญัติความร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับทั้งความคืบหน้า	การปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี
การแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ ซึ่งให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเสนอรายชื่อบุคคลเพื่อให้คณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจพิจารณาแต่งตั้ง จะมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร และหากคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะจะดำเนินการอย่างไร	ไม่มีบทบัญญัติ	ไม่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ นอกจากนี้ บทบัญญัติแห่งกฎหมายในส่วนนี้เป็นกรณีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเท่านั้น ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกรรมการโดยตำแหน่ง
๔. ประเด็นอื่นๆ		
รัฐวิสาหกิจมีทั้งหน่วยงานที่รับงบประมาณ และใช้เงินตนเอง เหตุใดจึงไม่มีผู้อำนวยการสำนักงบประมาณเข้าเป็นกรรมการใน คนร.	ร่างมาตรา ๖	เห็นควรให้มีผู้อำนวยการสำนักงบประมาณเข้าเป็นกรรมการใน คนร. แทนประธานกรรมการบรรษัท
การมีประธานกรรมการบรรษัท อยู่ใน คนร.* ด้วย จะเป็นการเปิดโอกาสให้การเมืองสามารถแทรกแซงการทำหน้าที่ของบรรษัทและรัฐวิสาหกิจได้ บรรษัทได้โดยถูกต้องตามกฎหมาย	ร่างมาตรา ๖	เห็นควรให้มีผู้อำนวยการสำนักงบประมาณเข้าเป็นกรรมการใน คนร. แทนประธานกรรมการบรรษัท
วัตถุประสงค์ที่กำหนดให้รัฐวิสาหกิจสามารถแข่งขันได้ แต่ยังมีกฎหมายห้ามไม่ให้รัฐวิสาหกิจประกอบกิจการแข่งขันกับเอกชน รัฐวิสาหกิจจะดำเนินการต่อไปได้อย่างไร	ไม่มีบทบัญญัติ	อาจต้องพิจารณาความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยแข่งขันทางการค้า
รัฐวิสาหกิจยังมีปัญหาอีกหลายด้านที่จะทำให้เกิดแข่งขันกับเอกชนได้ การเขียนกฎหมายนี้ไม่ได้ช่วยให้เกิดความชัดเจนว่า จะทำอะไรให้รัฐวิสาหกิจสามารถแข่งขันได้มากขึ้น	ไม่มีบทบัญญัติ	เป็นกรณีที่บรรษัทฯ จะต้องพิจารณาต่อไปในอนาคต (นโยบายของบรรษัทฯ) เนื่องจากบรรษัทฯ มีอิสระในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ
สถานภาพของรัฐวิสาหกิจและพนักงานรัฐวิสาหกิจอีก ๔๓ แห่งที่ไม่ได้โอนไปยังบรรษัทฯ	ไม่มีบทบัญญัติ	รัฐวิสาหกิจที่มีได้โอนไปยังบรรษัทฯ ยังเป็นรัฐวิสาหกิจเช่นเดิม ทำให้พนักงานยังคงมีสถานะเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ
บรรษัทฯ จะดูแลเฉพาะด้านเชิงพาณิชย์ของรัฐวิสาหกิจ แต่รัฐวิสาหกิจ ๑๒ แห่งที่โอนไปยังมีภารกิจในการบริการสาธารณะเชิงสังคม และไม่ก่อให้เกิดผล	ไม่มีบทบัญญัติ	การให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะ (PSO) จะเป็นการใช้เงินงบประมาณเพื่อสนับสนุนการให้บริการสาธารณะตามนโยบายรัฐ แต่รัฐวิสาหกิจในกำกับ

ประเด็นความคิดเห็น/ข้อสังเกต	บทบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับฟังความคิดเห็น	การปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี
กำไรเชิงพาณิชย์ รัฐวิสาหกิจเหล่านั้น จะดำเนินการเชิงสังคมต่อไปหรือไม่ หากไม่สามารถทำกำไร และหากไม่ดำเนินการ ผู้ใดจะรับผิดชอบผลกระทบจากการที่ประชาชนไม่ได้รับบริการสาธารณะ		ของบรรษัทจะมีกำไรเชิงพาณิชย์ จากการประกอบกิจการดังกล่าว จึงเห็นควรให้การดำเนินการของรัฐวิสาหกิจ ในกำกับของบรรษัทฯ นำเงินกำไรนั้น มาสนับสนุนการให้บริการสาธารณะด้วย หรืออาจจำเป็นต้องพิจารณาแยกหน้าที่ ในการให้บริการสาธารณะออกจาก รัฐวิสาหกิจภายใต้บรรษัทฯ ดังกล่าว
ผลปลายทางหากรัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัทฯ มีประสิทธิภาพเพียงพอแล้ว คนร. หรือ บรรษัทฯ จะดำเนินการอย่างไรต่อไปกับรัฐวิสาหกิจเหล่านั้น	ไม่มีบทบัญญัติ	เป็นกรณีที่บรรษัทฯ จะต้องพิจารณาต่อไปในอนาคต (นโยบายของบรรษัทฯ) เนื่องจากบรรษัทฯ มีอิสระในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ โดยในการตัดสินใจ ในประเด็นสำคัญจะต้องเสนอ คนร. ด้วย
การตรากฎหมายนี้จะเป็นการแปรรูปรัฐวิสาหกิจแบบซ่อนรูปหรือไม่	ไม่มีบทบัญญัติ	เนื่องจากร่างกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้มีบทบัญญัติในเรื่องของการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยเป็นกฎหมายที่กำหนดแนวทางในการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจทั้งระบบโดยคงสถานะของความเป็นรัฐวิสาหกิจเอาไว้

๓. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การพัฒนารัฐวิสาหกิจของของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)

คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้มีมติเห็นชอบหลักการของร่างพระราชบัญญัติการพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยให้แก้ไขร่างกฎหมายพัฒนารัฐวิสาหกิจให้เป็นไปตามความเห็นของคณะรัฐมนตรี และให้ความเห็นของ ธปท. และ สศช. ไปประกอบการพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

/คณะกรรมการ ...

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ซึ่งมีนายพนัส สิมะเสถียร เป็นประธาน ได้ตรวจพิจารณาร่างกฎหมายพัฒนารัฐวิสาหกิจทั้งสิ้น ๔๒ ครั้ง โดยยังคงหลักการของร่างพระราชบัญญัติการพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ทั้งนี้การตรวจพิจารณาร่างกฎหมายพัฒนารัฐวิสาหกิจดังกล่าวได้มีการปรับปรุงแก้ไขโครงสร้างของกฎหมายโดยกำหนดหมวดหมู่และเนื้อหาบทบัญญัติ

ให้มีความสอดคล้องกับแนวทางการตรากฎหมาย ส่งผลให้ร่างกฎหมายพัฒนารัฐวิสาหกิจฉบับที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีจำนวนทั้งสิ้น ๓ หมวด ๑ บทเฉพาะกาล จำนวนทั้งสิ้น ๙๑ มาตรา โดยมีสาระสำคัญที่ได้มีการตรวจพิจารณาให้สอดคล้องกับความเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากคณะรัฐมนตรี ธปท. และ สศช. รวมถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้รับในชั้นของการรับฟังความคิดเห็นก่อนเสนอร่างกฎหมายพัฒนารัฐวิสาหกิจเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีแล้ว ดังนี้

ประเด็นความขัดแย้ง/ข้อรังเกียจ	การปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑. ความเห็นของคณะรัฐมนตรี	
<p>ในการจัดตั้งบริษัทฯ ให้ คนร. ตามร่างกฎหมายเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมและจัดลำดับการโอนหุ้นที่กระทรวงการคลังถือในรัฐวิสาหกิจที่เปลี่ยนสภาพทุนเป็นหุ้นในรูปแบบของบริษัทตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจ</p>	<p>“มาตรา ๕๐ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ คนร. พิจารณาสั่งการให้กระทรวง การคลังโอนหุ้นที่กระทรวงการคลังถืออยู่ในรัฐวิสาหกิจตามบัญชีรายชื่อท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้แก่บริษัท การโอนหุ้นของรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กระทรวงการคลังมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ ให้แก่บริษัท นอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้โดยความเห็นชอบของ คนร.”</p>
<p>ให้ คนร. กำหนดยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ และมีหน้าที่กำกับดูแลบริษัทฯ และรัฐวิสาหกิจทั้งระบบ เพื่อให้การดำเนินการของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัทฯ สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ</p>	<p>“มาตรา ๑๒ ให้ คนร. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) จัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี</p> <p>(๒) เสนอแนะและให้คำปรึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนบริษัท และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหารัฐวิสาหกิจ</p> <p>(๓) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการกำกับดูแลให้หน่วยงานของรัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ</p> <p>(๔) ...</p> <p>(๕) ...</p> <p>(๖) กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจและบริษัทตามมาตรา ๓๐</p> <p>(๗) ให้ความเห็นชอบการโอนหุ้นของรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดให้แก่บริษัท</p> <p>(๘) ให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินลงทุนประจำปีของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัทและกำหนดหลักเกณฑ์การอนุมัติโครงการลงทุน งบลงทุนประจำปี และการรายงานการเบิกจ่ายงบลงทุนประจำปีของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัท</p> <p>(๙) ...</p> <p>(๑๐) ...</p> <p>(๑๑) ...</p> <p>(๑๒) ...</p> <p>(๑๓) กำกับดูแลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจและบริษัท และจัดทำ</p>

ประเด็นความคิดเห็น/ข้อสังเกต	การปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติในชั้นคณะกรรมการกรรมาธิการ
	<p>รายงานตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๑๔) มอบหมายให้บริษัทให้คำปรึกษาแก่กระทรวงเจ้าสังกัดในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด</p> <p>(๑๕) ...”</p> <p>“มาตรา ๒๔ ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๒๓ ให้ ค.นร. กำหนดแนวทางให้กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจและบริษัทเสนอกรอบนโยบายการพัฒนาและทิศทางการลงทุนของรัฐวิสาหกิจในกำกับ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ค.นร. กำหนด”</p> <p>“มาตรา ๒๕ ให้ ค.นร. เสนอแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ... ในกรณีที่สภาพการณ์เปลี่ยนแปลง... เมื่อได้มีการประกาศแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และบริษัท ดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจนั้น”</p> <p>“มาตรา ๔๕ ให้จัดตั้ง “บริษัทวิสาหกิจแห่งชาติ” ขึ้นเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัทและกำกับดูแลการประกอบกิจการของรัฐวิสาหกิจในฐานะผู้ถือหุ้น ให้เกิดผลตอบแทนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ รวมทั้งลงทุนและบริหารทรัพย์สินของบริษัท”</p>
<p>เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินการของบริษัทฯ และป้องกันการแทรกแซงในระยะแรก กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริษัทฯ ต้องมีคุณสมบัติสามารถดำรงตำแหน่งจนครบวาระที่กำหนดไว้ในกฎหมาย</p>	<p>“มาตรา ๘๔ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗ ปฏิบัติหน้าที่เป็น ค.นร. ตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมี ค.นร. ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ให้ ค.นร. ตามวรรคหนึ่ง แต่งตั้งกรรมการ ค.นร. จำนวนสี่คน ปฏิบัติหน้าที่กรรมการบริษัทฯ โดยให้ปฏิบัติหน้าที่เท่าที่จำเป็นไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริษัทฯชุดแรก</p> <p>ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริษัทฯชุดแรกปฏิบัติหน้าที่สรรหากรรมการผู้อำนวยการใหญ่คนแรก</p> <p>ในระหว่างที่ยังไม่มีกรรมการผู้อำนวยการใหญ่คนแรก ให้ผู้อำนวยการปฏิบัติหน้าที่กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ โดยให้ปฏิบัติหน้าที่เท่าที่จำเป็นไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕๓ ได้รับค่าตอบแทนที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”</p> <p>“มาตรา ๘๕ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๓ ในคณะกรรมการบริษัทฯชุดแรกมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปี โดยมีให้นำความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๕๕ มาใช้บังคับ</p> <p>ในกรณีที่...”</p> <p>“มาตรา ๕๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๓ มีวาระการดำรงตำแหน่ง</p>

ประเด็นความขัดแย้ง/ข้อร้องเรียน	การปฎิบัติของฝ่ายพระราชบัญญัติฉบับคณะกรรมการกฤษฎีกา
	<p>คราวละหกปี และเมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกได้ แต่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้</p> <p>เมื่อครบเวลาสองปีนับแต่วันที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๓ ครั้งแรก ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิออกจากตำแหน่งเป็นจำนวนหนึ่งในสาม และเมื่อครบสี่ปีนับแต่วันที่มีการแต่งตั้งครั้งแรก ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรงตำแหน่งเป็นเวลาสี่ปีออกจากตำแหน่ง เป็นจำนวนหนึ่งในสอง</p> <p>การออกจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๓ เมื่อครบสองปี และสี่ปีนับแต่วันที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิครั้งแรกตามวรรคสอง ให้กระทำโดยวิธีจับสลากและให้ถือว่าการออกจากตำแหน่งโดยการจับสลากเป็นการออกตามวาระด้วย</p> <p>เมื่อกรรมการ...”</p> <p>ทั้งนี้ ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นควรให้มีการบันทึกการประชุมเอาไว้ว่า ในการพิจารณาสรรหาบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการบริษัทชุดแรก ควรจะพิจารณาความต่อเนื่องและคุณสมบัติของบุคคลที่จะสามารถดำรงตำแหน่งจนครบวาระที่กำหนดไว้ในกฎหมายด้วย</p>
๒. ความเห็นของ รพท.	
<p>ถ้อยคำตามร่างมาตรา ๕๔ ไม่มีความชัดเจน โดยยังมีได้กำหนดองค์ประกอบและจำนวนของคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริษัทฯ (คณะกรรมการสรรหา) โดยกำหนดไว้แต่เพียงให้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาจากบุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งที่กำหนดไว้ในร่างมาตรานี้ รวมทั้งมิได้กล่าวถึงผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งกรรมการสรรหา ไว้ด้วย ดังนั้นจึงควรกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาให้มีจำนวน ๘ คน ประกอบด้วยประธานกรรมการสรรหา กรรมการสรรหา จำนวน ๖ คน (เทียบเคียงมาจากร่างมาตรา ๕๔ เดิมที่กำหนดให้มีกรรมการสรรหา โดยตำแหน่งจำนวน ๖ คน) และผู้อำนวยการ สคร. เป็นกรรมการ โดยตำแหน่งและกำหนดให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งประธานกรรมการสรรหา และกรรมการสรรหา โดยให้แต่งตั้ง</p>	<p>“มาตรา ๖๔ ในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕๓ ให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเจ็ดคน ซึ่งประธาน ค.นร. แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงพลังงาน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้ว่าการ รพท. หรือเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และให้ผู้อำนวยการเป็นเลขานุการ</p> <p>กรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่เป็นข้าราชการประจำ ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียที่ขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ในขณะที่ได้รับการแต่งตั้งและในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>ให้คณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งพิจารณาเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา”</p>

ประเด็นความคิดเห็น/ข้อสังเกต	การปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>จากบุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ เห็นควรตัด “หัวหน้าส่วนราชการ” ออกจากตำแหน่งที่อาจได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสรรหา และกรรมการสรรหา เนื่องจากถ้อยคำดังกล่าวมีความหมายค่อนข้างกว้าง ยังไม่ชัดเจนว่าจะรวมถึงตำแหน่งใดบ้าง</p>	
<p>๒. ความเห็นของ สศช.</p>	
<p>เห็นควรให้จัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจให้มีความชัดเจนก่อนที่จะกำหนดรายชื่อรัฐวิสาหกิจให้อยู่ภายใต้บรรษัท โดยการตราเป็นกฎหมายลำดับรอง เพื่อให้การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัทฯ สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐวิสาหกิจในภาพรวม</p>	<p>ร่างกฎหมายที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จ กำหนดให้เป็นอำนาจของ ค.ร. ในการพิจารณาสั่งการกระทรวงการคลังให้โอนหุ้นที่ถืออยู่ในรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทไปให้บริษัทฯ เป็นผู้ถือหุ้นแทน ตามร่างมาตรา ๕๐ ดังนั้น ค.ร. ตามร่างกฎหมายจะต้องพิจารณาความเหมาะสมของการโอนหุ้นให้สอดคล้องกับเป้าหมาย นโยบายและทิศทางตลอดจนแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจด้วย</p>
<p>ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาวิสาหกิจฯ มีการเพิ่มเติมการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลบริษัทลูก แต่ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณางบลงทุน ดังนั้น เพื่อให้การกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจกลุ่มดังกล่าวมีความชัดเจน และการกำกับการลงทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพควรพิจารณาปรับเนื้อหาหรือถ้อยคำในมาตรา ๔๒ วรรค ๒ (๘) เพิ่มเติมให้ครอบคลุมกระบวนการพิจารณาและเสนองบลงทุนของบริษัทลูกด้วย หรือระบุว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บริษัทฯ จะกำหนดต่อไป</p>	<p>ร่างกฎหมายที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จ กำหนดนิยาม “รัฐวิสาหกิจ” ให้ครอบคลุมเพียงเฉพาะรัฐวิสาหกิจในชั้นแม่เท่านั้น โดยให้อำนาจ ค.ร. เป็นผู้ให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินลงทุนประจำปีของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัทฯ และกำหนดหลักเกณฑ์การอนุมัติโครงการลงทุนงบลงทุนประจำปี และการรายงานการเบิกจ่ายงบลงทุนประจำปีของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบริษัทฯ ตามร่างมาตรา ๑๒ (๘) ทั้งนี้ในส่วนการพิจารณางบลงทุนของบริษัทอื่น เป็นกรณีสมควรที่บริษัทฯ หรือรัฐวิสาหกิจแม่จะไปใช้สิทธิในฐานะผู้ถือหุ้นตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในการดำเนินการดังกล่าว เพื่อป้องกันการทับซ้อนของอำนาจหน้าที่</p>
<p>๓. การปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมการพิจารณางบลงทุน/โครงการลงทุนของรัฐวิสาหกิจที่กำหนดให้บริษัทฯ มีหน้าที่ครอบคลุมการอนุมัติงบลงทุนและโครงการลงทุนของรัฐวิสาหกิจเป็น</p>	

ประเด็นความขัดแย้ง/ข้อสังเกต	กลยุทธ์/การปฏิรูปการดำเนินงาน/ข้อเสนอแนะ/ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
<p>หลักการที่ดีที่จะทำให้รัฐวิสาหกิจในกลุ่มดังกล่าวมีความคล่องตัวในการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก ร่างกฎหมาย มาตรา ๑๓ (๔) กำหนดให้ คนร. มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินลงทุนประจำปีหรือการแก้ไขวงเงินดังกล่าวของรัฐวิสาหกิจตามที่ คณะกรรมการบริษัทฯ เสนอ ดังนั้น การพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอำนาจดังกล่าวต้องระมัดระวังไม่ให้เป็นการขัดแย้งกันเองระหว่างอำนาจหน้าที่ของบริษัทฯ และอำนาจหน้าที่ของคนร.</p>	
<p>การแยกบทบาทหน้าที่ การกำกับดูแล การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของบริษัทฯ แยกจากรัฐวิสาหกิจอื่นอาจส่งผลต่อความเชื่อมโยงเชิงนโยบาย โดยเฉพาะนโยบายการลงทุนกับรัฐวิสาหกิจอื่นที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของบริษัทฯ เช่น นโยบายการลงทุนของ บมจ. ปตท. และนโยบายการลงทุนของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นต้น อาจยังจำเป็นต้องขยายความถึงบทบาทของแต่ละหน่วยงานกำกับ/ คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน เช่น บทบาทของหน่วยงานที่เป็นกระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจ และบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เป็นต้น รวมทั้งกำหนดกลไกในการพิจารณานโยบายการลงทุนที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่กำกับนโยบายการลงทุนของรัฐวิสาหกิจที่ไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของบริษัทฯ กับบริษัทฯ อาทิ การใช้อำนาจของ คนร. ตามมาตรา ๑๔ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ</p>	<p>ร่างกฎหมายที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและร่างกฎหมายที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จ มีหลักการเดียวกันคือ การแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนให้กับผู้กำหนดนโยบาย (Policy Maker) องค์กรกำกับดูแล (Regulator) และหน่วยงานเจ้าของ (Owner) โดยกระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจจะมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และทิศทางให้กับรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงนั้นๆ เป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย ประกอบกับ บริษัทฯ ในฐานะผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจะมีหน้าที่ในการเสนอกรอบนโยบายการพัฒนาและทิศทางการลงทุนของรัฐวิสาหกิจในกำกับของ บริษัทฯ เพื่อประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจตามความในร่างมาตรา ๒๔ ซึ่งมีผลทำให้การทำหน้าที่ของผู้กำหนดนโยบายมีความชัดเจนมากขึ้น</p> <p>นอกจากนี้ กลไกตามร่างกฎหมายพัฒนารัฐวิสาหกิจยังกำหนดให้ คนร. ประกาศกำหนดแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด ในขณะที่บริษัทฯ จะต้องทำหน้าที่ผู้ถือหุ้นโดยต้องกำกับให้รัฐวิสาหกิจมีแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ต้องคำนึงถึงมาตรฐานที่ใช้กับบริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีดังกล่าวจะเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความโปร่งใส และกำหนดบทบาทที่ชัดเจนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อลดปัญหาความทับซ้อนของการใช้อำนาจที่มีต่อรัฐวิสาหกิจได้อย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน ตามร่างมาตรา ๓๕ และร่างมาตรา ๔๔</p>

ประเด็นความคิดเห็น/ข้อสังเกต	การปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>เพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าว</p> <p>การยกเว้นการดำเนินการตามกฎหมายอื่นของรัฐวิสาหกิจที่อยู่ภายใต้การกำกับของบรรษัทฯ ยังไม่มีการระบุแนวทางในการดำเนินการที่ชัดเจน อาทิ กฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่มีผลใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจ นอกจากนี้ไม่ได้กล่าวถึงการปรับปรุงขั้นตอนหรือกระบวนการในการก่อหนี้ตามพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๙ ให้สอดคล้องกับการปรับอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาโครงการลงทุนของรัฐวิสาหกิจภายใต้การกำกับดูแลของบรรษัทฯ</p> <p>ทั้งนี้ การกู้เงินของรัฐวิสาหกิจที่อยู่ภายใต้บรรษัทฯ ยังคงนับเป็นหนี้สาธารณะ แต่กระบวนการของการอนุมัติต้องสอดคล้องกัน เพราะในร่างกฎหมายฉบับที่ปรับปรุงให้บรรษัทฯ มีหน้าที่อนุมัติโครงการลงทุนแล้ว ดังนั้นควรต้องยกเว้น “หลักเกณฑ์กระบวนการพิจารณาโครงการลงทุนที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๙ (ข้อ ๘ (๓)) ให้สอดคล้องกัน เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อในทางปฏิบัติกับการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจที่ใช้แหล่งเงินลงทุนจากเงินกู้ รวมทั้งอาจขัดกับหลักการร่างกฎหมาย ๑๐ ประการ ในประการที่ ๔ ความเข้าช้อนกับกฎหมายอื่น</p>	<p>ร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาประเด็นข้อสังเกตดังกล่าวแล้ว เห็นควรกำหนดร่างมาตรา ๔๖ ให้มีความชัดเจนว่า บรรษัทฯ ที่จะจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายจะมีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น ซึ่งเป็นการป้องกันมิให้เกิดความสับสนในการบังคับใช้กฎหมายต่างๆ กับบรรษัทฯ ซึ่งเป็นกิจการที่จัดตั้งขึ้นโดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมด ทั้งนี้ ในการถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะถึงแม้ว่าบรรษัทฯ จะไม่มีสถานะเป็น “รัฐวิสาหกิจ” ตามกฎหมายดังกล่าวแต่บรรษัทฯ จะยังคงต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหนี้สาธารณะเนื่องจากเข้าข่ายนิยาม “หน่วยงานของรัฐ”</p> <p>นอกจากนี้ ในกรณีของรัฐวิสาหกิจที่บรรษัทฯ จะเป็นผู้ถือหุ้นตามร่างกฎหมายนี้จะยังคงอยู่ภายใต้นิยาม “รัฐวิสาหกิจ” ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ โดยเหตุที่บรรษัทฯ ผู้ถือหุ้นรัฐวิสาหกิจนั้นมีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะมีสาระสำคัญกับการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจที่จะต้องรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐเป็นสำคัญ จึงไม่จำเป็นต้องยกเว้นการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวกับรัฐวิสาหกิจที่บรรษัทฯ เป็นผู้ถือหุ้น</p>
<p>ร่างมาตรา ๕๔ ฉบับปรับปรุง เรื่องคณะกรรมการสรรหาฯ อาจทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับ</p>	<p>ได้มีการปรับปรุงเป็นมาตรา ๖๔ ตามร่างกฎหมายที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ตรวจพิจารณาให้มีความชัดเจนแล้ว ซึ่งเป็นข้อสังเกตลักษณะเดียวกับความเห็นของ สปท.</p>

ประเด็นความขัดแย้ง/ข้อร้องเรียน	การปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติภายใต้คณะกรรมการกฤษฎีกา
<p>การแต่งตั้งผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการสรรหา กรรมการสรรหา และจำนวนกรรมการได้ ดังนั้นควรมีการกำหนดโครงสร้างและแยกองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาให้ชัดเจน</p>	
<p>การสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริษัทฯ ตามร่างพระราชบัญญัติการพัฒนารัฐวิสาหกิจฉบับปรับปรุง กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งคราวละหกปีและการพ้นจากตำแหน่ง ดังนั้น ในขั้นตอนและกระบวนการสรรหาควรกำหนดอายุของผู้ได้รับการสรรหา ณ วันที่สรรหาที่จะทำให้การทำหน้าที่ของกรรมการมีความต่อเนื่องและสามารถดำรงตำแหน่งได้ครบวาระตามที่กำหนด</p>	<p>ได้มีการปรับปรุงเป็นมาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๕ ตามร่างกฎหมายที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ตรวจสอบพิจารณา ให้มีความชัดเจนแล้ว ซึ่งเป็นข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีเช่นเดียวกัน</p>
๔. ความเห็นของสหภาพแรงงาน	
<p>ร่างพระราชบัญญัตินี้อาจเป็นกฎหมายที่มีขึ้นเพื่อรองรับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ</p>	<p>“มาตรา ๕๒ ให้รัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังได้โอนหุ้นให้แก่บริษัท ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และให้นำกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับพนักงานรัฐวิสาหกิจมาใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจนั้น ควบเท่ากับบริษัทฯ ยังคงถือหุ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนหุ้นทั้งหมดในรัฐวิสาหกิจนั้น”</p> <p>มาตรานี้เป็นการบัญญัติกฎหมายรองรับสถานะของรัฐวิสาหกิจที่บริษัทฯ จะเป็นผู้ถือหุ้นให้ยังคงเป็น “รัฐวิสาหกิจ” ตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และพนักงานรัฐวิสาหกิจที่บริษัทฯ จะเป็นผู้ถือหุ้น ยังคงต้องถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับพนักงานรัฐวิสาหกิจด้วยเช่นกัน</p>

นอกจากนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ยังเห็นสมควรกำหนดหลักการและเหตุผลของร่างกฎหมายพัฒนารัฐวิสาหกิจ เพื่อยืนยันว่าร่างกฎหมายดังกล่าวมีเป้าหมาย “ในการยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้สอดคล้องกับมาตรการที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และสมควรจัดตั้งบริษัทฯ ทำหน้าที่ในฐานะผู้ถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทแทนกระทรวงการคลัง เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้มีความพร้อมในการแข่งขันเชิงพาณิชย์

และสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยคงความเป็นรัฐวิสาหกิจไว้” ซึ่งเป็นการยืนยันเจตนารมณ์ และหลักการของร่างกฎหมายดังกล่าวว่าไม่ใช่ตราขึ้นเพื่อรองรับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจแต่ประการใด

ร่าง พ.ร.บ. การพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

- คำชี้แจงความจำเป็นในการตราร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ
- สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.
- ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.(ที่ ครม. เห็นชอบหลักการ)
- ร่าง พ.ร.บ. การพัฒนาการกำกับดูแลและการบริหาร

แผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง

ที่ต้องออกตามความในร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ: กระทรวงการคลังโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

ลำดับ ที่	กฎหมายลำดับรอง	กรอบสาระสำคัญ	กรอบระยะเวลา เบื้องต้น
๑	ประกาศคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เรื่อง หลักเกณฑ์เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด (มาตรา ๑๑ (๕))	คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) กำหนดหลักเกณฑ์ในการสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้การกำหนดแรงจูงใจของรัฐวิสาหกิจเป็นระบบ เชื่อมโยงกับผลการประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ และมีความโปร่งใสในการดำเนินการมากยิ่งขึ้น	ภายใน ๓ เดือน ก่อนมีระบบ การประเมินผลใหม่ ตามกฎหมาย
๒	ประกาศคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เรื่อง หลักเกณฑ์การอนุมัติโครงการลงทุน งบลงทุนประจำปี และการรายงานการเบิกจ่ายงบลงทุนประจำปี ของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ (มาตรา ๑๑ (๗))	คนร. กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุมัติโครงการลงทุน งบลงทุนประจำปี และการรายงานการเบิกจ่ายงบลงทุนประจำปีของบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ (บรรษัท) เพื่อให้รัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัทดำเนินการเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการอนุมัติโครงการลงทุน งบลงทุนประจำปี และรายงานการเบิกจ่ายงบลงทุนประจำปีต่อ คนร. ได้อย่างครบถ้วน และเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวของบรรษัท และ คนร.	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่กฎหมาย มีผลใช้บังคับ
๓	ประกาศคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เรื่อง หลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจและบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ (มาตรา ๑๑ (๑๐) ประกอบมาตรา ๒๔)	คนร. กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจและบรรษัท ดังนี้ ๑. หลักเกณฑ์การประเมินผลรัฐวิสาหกิจ อย่างน้อยต้องคำนึงถึงการดำเนินการตามพันธกิจ แผนวิสาหกิจ และแผนปฏิบัติการประจำปี หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลกรรมการรัฐวิสาหกิจ สถานะและเสถียรภาพทางการเงินขององค์กร ประสิทธิภาพในการดำเนินงานการปฏิบัติ ตามกฎเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการที่ดี หลักธรรมาภิบาล และการบริหารความเสี่ยง แนวทางการพัฒนาองค์กร ให้มีความยั่งยืนในระยะยาว ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ และการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน ๒. หลักเกณฑ์การประเมินผลบรรษัท อย่างน้อยต้องประกอบด้วย ผลการดำเนินงานตามแผนงานประจำปีของบรรษัท และผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจในกำกับของบรรษัท โดยให้คำนึงถึงสถานะทางเศรษฐกิจ ปัญหา และสภาพการแข่งขันในรายสาขาธุรกิจ ตลอดจนการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่กฎหมาย มีผลใช้บังคับ
๔	ประกาศคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เรื่อง แนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด (มาตรา ๑๑ (๑๑) ประกอบมาตรา ๓๔)	คนร. กำหนดแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด เพื่อให้รัฐวิสาหกิจดำเนินงานด้วยความรับผิดชอบ โปร่งใส และบรรลुวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง โดยประกาศดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้รัฐวิสาหกิจ กรรมการ ผู้บริหาร และบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต โดยปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติที่ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจนั้น	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่กฎหมาย มีผลใช้บังคับ

ลำดับ ที่	กฎหมายลำดับรอง	กรอบสาระสำคัญ	กรอบระยะเวลา เบื้องต้น
๕	ประกาศคณะกรรมการนโยบาย รัฐวิสาหกิจ เรื่อง หลักเกณฑ์ การกำกับดูแลกิจการที่ดีในบริษัท วิสาหกิจแห่งชาติ (มาตรา ๑๑ (๑๑) ประกอบมาตรา ๔๘)	คนร. กำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการที่ดีในบริษัท และบริษัทประกาศกำหนดแนวทางการกำกับดูแลกิจการ ที่ดีในบริษัท เพื่อให้บริษัทดำเนินงานด้วยความรับผิดชอบต่อ โปร่งใส และบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งบริษัท ตามหลักเกณฑ์ที่ คนร. กำหนด	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่กฎหมาย มีผลใช้บังคับ
๖	ระเบียบคณะกรรมการคัดเลือก ว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณา คัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการนโยบาย รัฐวิสาหกิจ (มาตรา ๑๖)	คณะกรรมการคัดเลือกออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ การได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน คนร. โดยระเบียบ ดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้ผู้เข้ารับการคัดเลือก แสดงข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ ต่อการปฏิบัติหน้าที่ และระเบียบคณะกรรมการคัดเลือกนี้ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลังภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการ คัดเลือกได้รับแต่งตั้ง และให้เปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย	ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ คณะกรรมการคัดเลือก ได้รับการแต่งตั้ง หรือ ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่กฎหมาย มีผลใช้บังคับ
๗	ประกาศคณะกรรมการนโยบาย รัฐวิสาหกิจ เรื่อง หลักเกณฑ์ การเสนอแนวทางและกรอบ นโยบายการพัฒนาและทิศทาง การลงทุนของรัฐวิสาหกิจเพื่อจัดทำ แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ (มาตรา ๒๓)	คนร. กำหนดแนวทางให้กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจ และบริษัทเสนอกรอบนโยบายการพัฒนาและทิศทาง การลงทุนของรัฐวิสาหกิจในกำกับตามหลักเกณฑ์ที่ คนร. กำหนด	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่กฎหมาย มีผลใช้บังคับ
๘	ประกาศสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายรัฐวิสาหกิจ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำแผนวิสาหกิจ และแผนปฏิบัติการประจำปี (มาตรา ๒๕)	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กำหนด หลักเกณฑ์การจัดทำแผนวิสาหกิจที่มีกรอบระยะเวลาห้าปี และแผนปฏิบัติการประจำปีให้กับรัฐวิสาหกิจ โดยต้องสอดคล้อง กับแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ และให้ สคร. รายงาน ผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ของรัฐวิสาหกิจเสนอต่อ คนร.	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่กฎหมาย มีผลใช้บังคับ
๙	ประกาศคณะกรรมการนโยบาย รัฐวิสาหกิจ เรื่อง หลักเกณฑ์ การจัดทำผลการดำเนินงาน ของรัฐวิสาหกิจตามแผนยุทธศาสตร์ รัฐวิสาหกิจ (มาตรา ๒๖)	คนร. กำหนดหลักเกณฑ์ให้ สคร. และบริษัทจัดทำ ผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจตามแผนยุทธศาสตร์ รัฐวิสาหกิจ เพื่อเสนอต่อ คนร. และเมื่อครบกำหนดสามปี นับแต่วันประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ ให้ คนร. จัดทำผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่กฎหมาย มีผลใช้บังคับ
๑๐	ประกาศสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายรัฐวิสาหกิจ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำบัญชี และวิธีการคำนวณเงินชดเชย หรือเงินอุดหนุน และการเปิดเผย ข้อมูลต่อสาธารณชน (มาตรา ๒๘)	สคร. กำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำบัญชีและวิธีการคำนวณ เงินชดเชยหรือเงินอุดหนุน และการเปิดเผยข้อมูล ต่อสาธารณชนให้กับรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ในการดำเนินการ และเพื่อให้รัฐวิสาหกิจได้รับการชดเชย หรืออุดหนุน ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจได้ดำเนินการตามแผน ยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจและมีภาระทางการเงินที่รัฐบาล ต้องชดเชยหรือให้เงินอุดหนุน	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่กฎหมาย มีผลใช้บังคับ
๑๑	ประกาศคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการรัฐวิสาหกิจ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณา คัดเลือกบุคคล เพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ ในกำกับของกระทรวง	คณะกรรมการกฤษฎีกากรรมการรัฐวิสาหกิจกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาคัดเลือกบุคคล เพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวง	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่กฎหมาย มีผลใช้บังคับ

ลำดับ ที่	กฎหมายลำดับรอง	กรอบสาระสำคัญ	กรอบระยะเวลา เบื้องต้น
	คัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้ง เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจในกำกับ ของกระทรวงเจ้าสังกัด (มาตรา ๓๗)	เจ้าสังกัด โดยพิจารณาจากทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และสอดคล้องกับสมรรถนะหลักของกรรมการรัฐวิสาหกิจ ในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัดแต่ละแห่งตามที่ สคร. กำหนด	
๑๒	ประกาศคณะกรรมการนโยบาย เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำรายงาน การดำเนินงานประจำปีของ รัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวง เจ้าสังกัด (มาตรา ๔๒)	คนร. กำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำรายงานการดำเนินงาน ประจำปีและการเปิดเผยสาระสำคัญของรายงานต่อ สาธารณชนให้กับรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเจ้าสังกัด	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่กฎหมาย มีผลใช้บังคับ
๑๓	ประกาศคณะกรรมการนโยบาย รัฐวิสาหกิจ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการค้าประกัน หรือรับรอง รับอวัล หรือสอดเข้า แก้หน้าในตั๋วเงิน และกู้หรือยืมเงิน ในหรือนอกราชอาณาจักร เพื่อกิจการของบรรษัทวิสาหกิจ แห่งชาติ (มาตรา ๔๖)	คนร. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการค้าประกัน หรือรับรอง รับอวัล หรือสอดเข้าแก้หน้าในตั๋วเงิน และกู้ หรือยืมเงินในหรือนอกราชอาณาจักร เพื่อให้สอดคล้อง กับกฎหมายว่าด้วยหนี้สาธารณะ และไม่ให้เป็นภาระ ทางการคลังกับรัฐบาล	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่กฎหมาย มีผลใช้บังคับ
๑๔	ประกาศคณะกรรมการนโยบาย รัฐวิสาหกิจ เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการเปิดเผยการจ่าย ค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่น ของกรรมการและผู้บริหาร ระดับสูงของบรรษัทวิสาหกิจ แห่งชาติ (มาตรา ๖๑)	คนร. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเปิดเผยการจ่าย ค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่นของกรรมการ และผู้บริหารระดับสูงของบริษัท เพื่อให้เกิดความโปร่งใส และสอดคล้องกับมาตรฐานที่ใช้กับบริษัทที่มีหลักทรัพย์ จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่กฎหมาย มีผลใช้บังคับ
๑๕	ประกาศคณะกรรมการสรรหา ผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการสรรหา ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแต่งตั้ง เป็นกรรมการบรรษัทวิสาหกิจ แห่งชาติ (มาตรา ๖๔)	คณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแต่งตั้ง เป็นกรรมการบรรษัทให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแล กิจการที่ดีที่ใช้กับบริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่กฎหมาย มีผลใช้บังคับ
๑๖	ประกาศคณะกรรมการนโยบาย รัฐวิสาหกิจ เรื่อง หลักเกณฑ์ การจัดทำรายงานการดำเนินงาน ประจำปีของบรรษัทวิสาหกิจ แห่งชาติ (มาตรา ๘๐)	คนร. กำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำรายงานการดำเนินงาน ประจำปีของบริษัท โดยบริษัทต้องนำส่งรายงานการดำเนินงาน ประจำปีพร้อมกับงบการเงินประจำปีและรายงานการสอบบัญชี ให้กระทรวงการคลังและ คนร. ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่ วันสิ้นปีบัญชี และต้องเปิดเผยสาระสำคัญของรายงาน การดำเนินงานประจำปีต่อสาธารณชน	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่กฎหมาย มีผลใช้บังคับ